

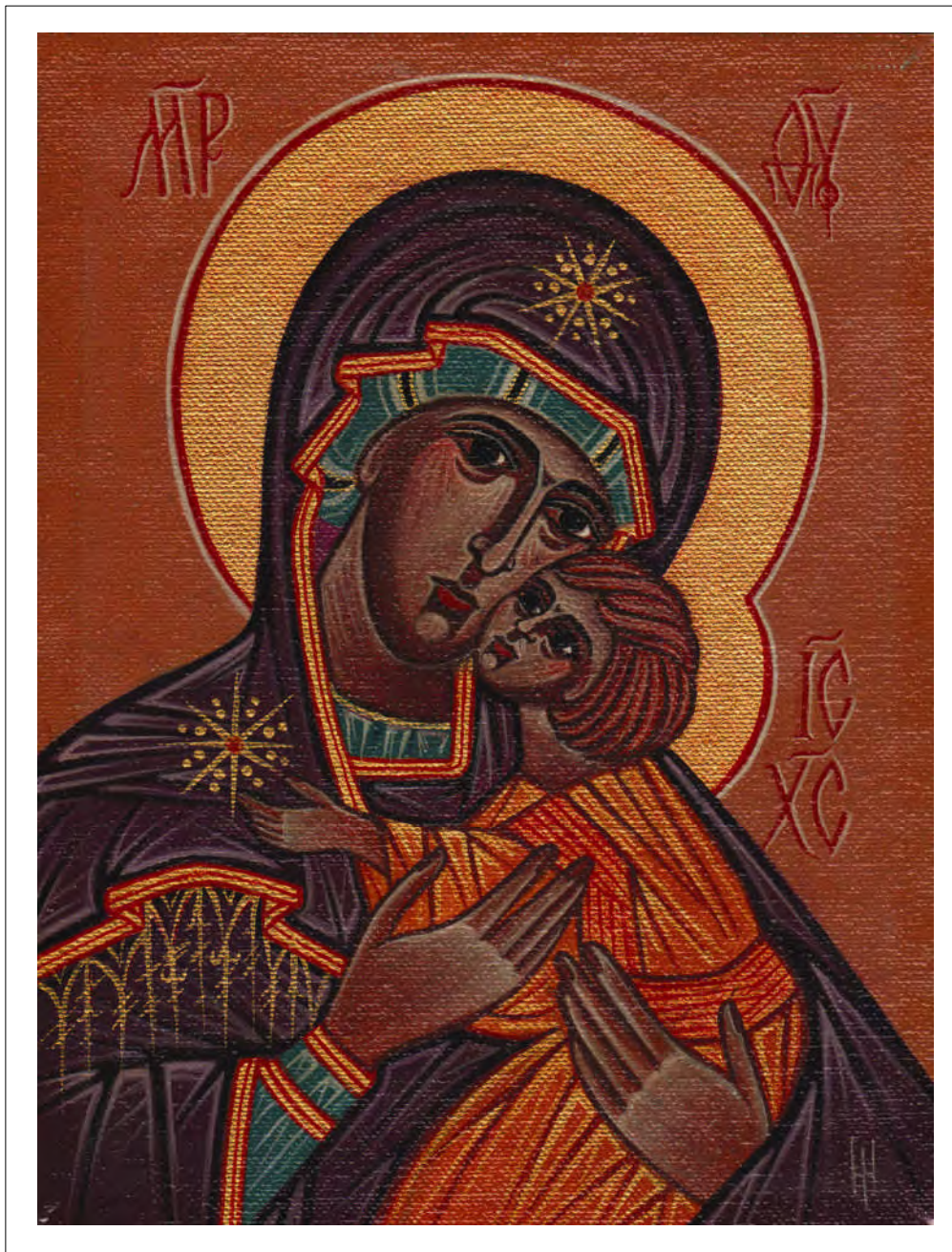
НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

Виходить раз у місяць

США – неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью Йорку

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

“OUR LIFE”

Published since 1944

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

PIK LXVII

ТРАВЕНЬ

Ч. 5

Головний редактор – Тамара Стадниченко
Україномовний редактор – Лідія Слїж

Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як, Ася Гумецька, Христя Швед,
Марта Тарнавська, Вірляна Ткач, Наталія Даниленко,
Мовна коректа – Святослав Левицький

Адміністратор Ольга Стасюк

Год. праці: вівторок, середа, четвер – 11:00-7:00

Адреса адміністрації і редакції:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Річна передплата в США

Для членів США \$30.00

Для інших передплатників \$40.00

Поодиноке число \$3.00

В країнах поза межами США ..... US \$50.00

VOL. LXVII

MAY

№ 5

Editor – Tamara Stadnychenko
Ukrainian-language editor – Lidia Slysh

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak, Assya Humetsky,
Christine R. Shwed, Marta Tarnawsky, Virlana Tkacz,
Natalia Danylenko

Administrator Olha Stasiuk

Office hours: T W Th – 11 a.m. to 7 p.m.

Editorial and Administration Office:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$30.00

Annual subscription in the USA for other subscribers \$40.00

Single copy \$3.00

Annual subscription in countries other than USA ..... US \$50.00

ЗМІСТ – CONTENTS

Маріянна Заяць. Ділимося вістками та думками.....	1
США. Відкритий лист до Президента України Віктора Януковича ..	3
Наталія Соневицька. 85-річчя США.	
Уляна Старосольська-Любович	4
Леся Храплива-Щур. «Зірка» на приграничній фортеці держави	5
Богдан Божемський. “Три соняшники з калиною”	6
Надія Лемеґа. Мамина вишня	7
Л. Мурович. Вірш	7
Святослав Левицький. Правда проти фальсифікації. Рецензія: Володимир Білінський. “Країна Моксель, або Московія”	8
Марта Тарнавська. Діти (Закінчення)	10
Листи до редакції	12
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, Views, & News	13
Martha Bohachevsky Chomiak. Women's Organizations in Independent Ukraine (Part 4)	15
Kateryna Grushenko. Ukrainian Women Making Workplace Progress	17
Our Life Cover / Наша обкладинка	18
Priceless Cossack Artifacts on Display at Ukrainian Museum	19
Tamara Stadnychenko. Pysanky Through the Ages	21
Ірина Брик-Жизномірська. Вшанування Героїнь України	24
Оля Городецька. Шевченківські роковини у 65-му Відділі США ..	25
Любомира Мичковська. Загальні збори 33-го Відділу США	26
Марійка Антонішин. Загальні збори 108-го Відділу США	27
Наталка Соневицька. Ювілейний концерт хору «ДУМКА»	28
Marta Fedoriw. Branch 91 Hosts Captain Heidemarie Stefanyshyn-Piper	28
Відійшли у Вічність	30
Вісті Стипендійного бюро США	34
Ihor Magun. Knee Pain	36
Пожертви і подяки	29, 35

На обкладинці: Halyna Tytla. Icon.

On the cover: Галина Титла. Ікона.

Підписано до друку 16 квітня 2010 р.

Маріянна Заяць, голова США. Тамара Стадниченко, редактор.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладення фактів відповідає лише автор.

Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.

Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.
При передруці обов'язково подавати джерело – “Наше Життя”.
В публікаціях журналу редакція дотримується правопису Г. Голоскевича.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by
Ukrainian National Women's League of America, Inc.,

203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2010 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Друковано в COMPUTOPRINT CORP.

1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012

Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Subscription fees for UNWLA members are included in annual dues.

Subscribers who are not UNWLA members should send annual subscription fee directly to

UNWLA, Inc.

203 Second Avenue, New York, NY 10003

ДІЛИМОСЯ ВІСТКАМИ ТА ДУМКАМИ...

У країнах, які відзначають День Матері, це свято переважно припадає на другу неділю травня. У цей день родина, друзі та близькі щедро обдаровують матерів подарунками і особливою увагою. Проте так було не завжди. Традиція вшановувати материнство, яка лише нещодавно втілилася у День Матері, сягає своїм корінням в часи античності; в минулому усі звичаї мали сильне символічне і духовне забарвлення і святкування проводили на честь богинь і символів, а не власне Матерів. Насправді, особистий характер Дня Матері є відносно новим явищем.

У 1908 році один із сенаторів на прохання Асоціації християнської молоді запропонував зробити День Матері національним святом. Його пропозиція була відхилена, але уже в 1909 році церковні відправи на відзначення Дня Матері пройшли у сорока шести штатах, а також деяких частинах Канади і Мексики. У 1914 році Вудро Вільсон проголосив другу неділю травня державним Днем Матері. Традиції святкування Дня Матері у Сполучених Штатах, які часто експортуються у інші країни світу, мають світське походження, поєднане із значною комерціалізацією. Ми можемо тільки сподіватися, що глибший, більш особистий зміст Дня Матері є більш важливим, ніж його комерційний характер. День Матері повинен бути днем пам'яті і днем святкування. Якщо наші матері уже не з нами, ми повинні пам'ятати і святкувати усе, чим вони були, усе, чим вони пожертвували, і усе, що вони зробили, щоб ми стали тими, ким ми є сьогодні. Якщо нам пощастило мати наших матерів поруч себе, то в цей особливий день ми повинні сказати їм, як високо їх цінуємо і шануємо їхню багатолітню безперервну відданість і працю для сім'ї.

Травень може нести і більш духовне значення, оскільки він присвячений Пречистій Діві Марії. Цю традицію започаткували єзуїти наприкінці XVIII століття у Римі. У перші роки XIX століття вона швидко поширилася у всій Західній Церкві, і на час проголошення догмату папи Пія IX про Непорочне Зачаття в 1854 році стала загальноновизнаною. Можливо, травень міг би дати нам нагоду повернутися до вшанування Божої Матері або навіть вперше висловити їй свою відданість, струсивши пил з наших вервечок.

Оскільки ми усі з цікавістю стежимо за подіями в Україні, я мала можливість почути чимало думок і позицій під час щоквартальних зборів Ради Директорів Світового Конгресу Українців. Важливим питанням, на яке СУА мусів відреагувати, була позиція чинної Адміністрації Президента України щодо Голодомору 1932-1933. Окрім вилучення тематичного розділу про Голодомор з офіційного сайту Президента, ми звернули увагу на те, що український уряд відтермінував будь-які фінансові зобов'язання стосовно проекту пам'ятника Голодомору у Вашингтоні, принаймні до 2012 року. Якщо монумент не буде завершений до 2013 року, уряд США, який безкоштовно надав українському уряду місце для цього проекту, поверне землю у свою власність. Оскільки СУА відстоював справу Голодомору з 1933 року, Екзекутива СУА почувала своїм обов'язком написати відкритий лист до Президента України, переданий йому під час його офіційного візиту до Вашингтону 11-14 квітня. (Див. лист на стор. 3).

Екзекутива СУА надіслала лист-співчуття до Посольства Республіки Польща у Вашингтоні з приводу трагічної загибелі Президента Польщі Леха Качинського, Першої леді, членів Президентської делегації і керівництва збройних сил країни під час їх поїздки на вшанування 70-ої річниці Катинського злочину – масового вбивства понад двадцяти тисяч польських військовополонених, переважно офіцерів, які були страчені радянським НКВД.

З початку березня відбулося чимало річних зборів відділів СУА, з'їздів Округ СУА та інших заходів, на яких побували одна або кілька членок Екзекутиви, і якими ми би хотіли з вами поділитися.

- 7 березня**   Окружний з'їзд СУА Нова Англія.
- 13 березня**   Окружний з'їзд СУА Чикаго.
- 14 березня**   Окружний з'їзд СУА Центрального Нью Йорку.
- 17 березня**   телефонне засідання Екзекутиви СУА.
- 20-21 березня**   інформаційний стіл СУА, встановлений на конференції Союзу Українських Студентських Товариств Америки, яка пройшла в Бостон Коледж у місті Бостон, Масачусетс.
- 25 березня**   сходина Екзекутиви Українського Музею в Нью Йорку.
- 27 березня**   сходина Управи Українського Музею в Нью Йорку.
- 27 березня**   спільна презентація Світової Федерації Українських Жіночих Організацій і СУА про збереження здорового навколишнього середовища, проведена в парафіяльній школі Святого Юра в Нью Йорку.
- 10 квітня**   телефонна нарада Ради Директорів Світового Конгресу Українців.
- 17 квітня**   засідання Екзекутиви СУА в Нью Йорку.
- 18 квітня**   Окружний з'їзд СУА Філядельфія.
- 24 квітня**   Урочисте відкриття виставки «Україна-Швеція на перехресті історії (XVII-XVIII століття)» в Українському Музею в Нью Йорку.
- 2 травня**   Окружний з'їзд СУА Нью Йорку.

Оскільки ми продовжуємо святкування 85-ліття СУА, запрошуємо Відділи СУА поділитися з нами розповідями про проведені заходи. Прошу пересилати свої оголошення та інформацію до редакції журналу «Наше Життя» або до Комітету вебсайту СУА, або на e-mail адресу suawebmaster@UNWLA.org,

**Дозвольте побажати усім нашим Матерям
благодатнього і радісного Дня Матері!
Нехай Бог благословить і винагородить Вас
міцним здоров'ям і щастям
за ту щирю материнську любов,
яку Ви даєте своїм родинам!**

Многая Літа!

**Маріянна Заяць,
голова СУА.**

Founder of Ukrainian Museum in NYC

Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Founded in 1925

Союз Українок Америки

203 2nd Avenue, New York, N.Y. 10003

Tel.: (212) 533-4646 • Fax:(212) 533-5237 • E-mail: unwla@unwla.org • <http://www.unwla.org>

11-го квітня 2010

Honorary Presidents

Anna Krawczuk
Iryna Kurowyckyj

President

Marianna Zajac

Vice Presidents

Ulana Zynych
Anna Macielinski
Sophia Hewryk
Christine Melnyk

Recording Secretary

Maria Andriyovych

Corresponding Secretary

Daria Drozdovska

Treasurer

Nadia Cwiach

Financial Secretary

Roma Shuhan

Press

Members-at-Large

Vera N. Kushnir
Irena Steckiiv

Chairs

Irena Rudyk - Social Welfare
Christine Shwed - Education
Zoriana Haftkowycz - Art/Museum
Maria Polanskyj - Scholarship/
Student Sponsorship Program
Olga Trytyak - Archives
Orysia Treszniewsky - Ecology/Health
Roxolana Yarymovych –
Members-at-Large

Auditing Committee

Oxana Farion - Chair
Renata Zajac - Member
Maria Tomorug - Member
Tatiana Rishko - Alternate
Halyna Keller - Alternate

"Our Life" Published since 1944

Tamara Stadnychenko - Editor
Ukrainian Pages
Lidia Slysh

Достойному Вікторові Януковичу,
Президентові України

Вельмишановний Пане Президенте!

Вітаємо Вас з першою візитом до США як президента України. Надіємось, що Ваше коротке перебування буде успішним і плідним.

Члени Екзекутиви Союзу Українок Америки, (найстаршої і найбільшої жіночої організації в США, яка діє від 1925 року) звертаємось до Вас з великою проською, щоб Ви, Пане Президенте, негайно повернули на свій офіційний вебсайт сторінку про Голодомор – геноцид 1932-33 років. Це для нас дуже важлива і болюча справа.

В тих роках наша організація була одинокою крайовою жіночою організацією, яка зробила широкі заходи в обороні українського народу. Зорганізували Комітет Помочі Голодуючій Україні, збирали фонди, щоб якось допомогти нашим братам і сестрам в Україні, виготовили листи та меморандуми, щоб подати історію трагедії українського народу із закликом допомоги. Неспокоїть нас, що теперішня влада України ігнорує цю болючу сторінку з нашої історії.

В 70-ту річницю Голодомору Союз Українок Америки видав спеціальне число нашого журналу „Наше Життя”, присвячене пам’яті жертв цієї жахливої події. Якщо Ви бажаєте, то ми Вам радо перешлемо цей журнал.

Ви напевно поінформовані про те, що американський уряд подарував землю у Вашингтоні на побудову пам’ятника в пам’ять жертв Голодомору. Був договір, що український уряд виділить фонди на побудову цього пам’ятника, а діаспора також допоможе. Недавно в обох палатах американського уряду було ухвалено резолюції, які визнають Голодомор як геноцид українського народу. Українська діаспора в світі, а спеціально тут, в США, провела численні заходи, ряд наукових конференцій з метою поширення правди про Голодомор. Сподіваємось, що наша спільна діяльність буде продовжуватись на користь України як вільної демократичної держави.

Щиро дякуємо Вам за увагу до наших просьб. Бажаємо Вам найкращих успіхів у праці на користь України. **Слава Україні!**

Христина Мельник,
заступниця голови для справ зв’язків

Маріянна Заяць,
голова СУА

УЛЯНА СТАРОСОЛЬСЬКА-ЛЮБОВИЧ

31-го березня ц. р. Уляні Старосольській-Любович сповнилося 98 років. Членки 64-го Відділу СУА, до якого належить п. Ляся (як всі її називають), відвідали її в цей день у Bialystoker Nursing Home в Мангеттені і привітали з Ювілеєм. Заспівали їй «Многая Літа» і обдарували Великоднім кошиком. Вона втішилася нами, пізнала кожну з нас, переживала, що не може нас нічим погостити і на кожне питання відповідала логічно.

Народилася Уляна Старосольська в 1912 році у Львові. Батько – Володимир Старосольський був відомим адвокатом, оборонцем політичних в'язнів в 30-их роках, автором книжки «Теорія Нації» (1921). Мати Дарія зі славної родини Шухевичів – піяністка, громадська діячка і редакторка журналу «Мета». Світогляд молодой Уляни формувався ідеологією Пласту та інтелектуально-мистецькою атмосферою родинної хати. В Познанському університеті У. Старосольська закінчила студії економіки, а у Львові курси журналістики. Працювала короткий час в журналі «Нова Хата» під редакцією Л. Бурачинської, від якої майже 40 років пізніше перебрала редакторство «Нашого Життя».

Друга світова війна перервала всі пляни і мрії молодой Уляни. В 1940 році опинилася вона з родиною на засланні в Казахстані. Там пережила страхіття: холод, голод, смерть матері і батька. Вона вижила, бо була сильна духом і волею, а її життєва настанова перемогла зневіру. Все це блискуче описала у своїй книжці «Розкажу вам про Казахстан», яка вийшла друком в 1969 році.

З 1967 року п. Старосольська проживає в Нью Йорку. В 1972 році вона стала редактором журналу СУА «Наше Життя» і з невеликою перервою (1985-86) залишилася на цім пості аж до 1990 року. Вона поставила журнал на високий рівень і залишила на ньому печатку своєї особистості, хоч завжди твердила, що журнал має служити і віддзеркалювати потреби громади, а не власні амбіції, чи зацікавлення. Її велике знання, зрозуміння і життєвий досвід зробили

журнал цікавим і доступним для всіх прошарків української спільноти. Коли переглядаємо числа журналу редакції У. Старосольської, вражає багатство і різnorodність його змісту. Тут прекрасні передовиці її пера на суспільно-філософські теми. Тут статті про сучасні та історичні постаті, хроніки, спомини, інтерв'ю, рубрики «Калейдоскоп Жіночого Життя», «Тільки Між нами і Телефоном», та багато іншого... Редактор У. Старосольська не оминала контроверсійних тем, про які часто сама писала. В кожному числі одна сторінка була присвячена листам читачів – коментарі про прочитане в журналі. На критичні зауваги редактор відповідала інформативно, зрівноважено.

У 2001 році під псевдонімом Уляна Любович видано авторський збірник редакторських статей У. Старосольської «Нариси, інтерв'ю, есеї з журналу „Наше Життя”».

Після проголошення незалежності України п. Ляся нав'язала контакт з рідним Львовом. Їздила туди, впорядковувала родинні архіви. Останній раз поїхала до Львова на 92-му році життя на відкриття меморіальної таблиці її батька на будинку вул. Коперніка, 14.

Українська громада дуже любить і шанує Уляну Старосольську не тільки тому, що вона є барвистою особистістю, що походить з відомой родини, що є дуже товариською, що має прекрасний сенс гумору, що є багатогранною діячкою, доброю письменницею, але головню тому, що вона має в громаді моральний авторитет.

Наталка Соневицька.

«ЗІРКА» НА ПРИГРАНИЧНІЙ ФОРТЕЦІ ДЕРЖАВИ

Праця в наших жіночих організаціях у західному світі – це почесний обов’язок кожної українки. Почесний, але не такий вже важкий, беручи до уваги всі вигоди життя і діяльності в умовах упорядкованих та заможних держав. І навіть в цих умовах наші зорганізовані жінки таки заслуговують на признання, dokonуючи не раз справжніх «чудес» вмілости та жертвності в громадській праці та її обсягах. Але варто порівняти нашу працю із діяльністю наших посестер – членок жіночих організацій у дещо інших умовах, хоча б навіть в сучасній, вже державній, Україні.

На такі думки наводять авторку цих рядків листування із визначною діячкою нашого жіночого руху в м. Севастополі в Криму. Вже сама назва цього міста відразу нагадує про невгомний тиск наших північних ворогів за визнання цього міста «істинно русским». Дарма, що розташоване воно на правовій території Української Держави. Та й відвоювали цю територію від турків козацькі відділи «компанійців», що були на підневільній службі в цариці Катерини... З того і легенда про „відвоювання Криму... «русскими героями»...

Ім’я нашої кореспондентки з Севастополя – Богдана Процак. «Морська Зірка» – такий її псевдонім у Першому Курені Пластунів Сеньйорів ім. Степана та Олександра Тисовських. Пані Богдана займає чільне становище і у міській пластовій групі і головує в місцевому відділі Союзу Українок. Активна в українській школі та церковній громаді, співпрацює з місцевою українською міжмережною станцією Миколи Владзімірського (її ж слухають у всьому світі!) і взагалі являється рушієм в усіх ділянках життя цього міста. Хоч у недавньому минулому важко пережила втрату своєї дочки Терези, професійного педагога високої кляси.

Українська громада в Севастополі не мала. В її діяльності беруть участь і численні місцеві професіонали, і старшини – українці Чорноморської Фльоти. Навідуються і цікаві гості з Західної України. Для них мініатюрне трикімнатне помешкання пані Богдани – без окремих домовлень – «готель і їдальня». Знаходять у приморському Севастополі гостинність та й частку, а то й перші проблески національної

свідомости і моряки – українці з кораблів, які запливають до пристані.

Не без участі пані Богдани українська громада Севастополя будує свою церкву (міська рада вже вкотре забидала ділянку, визначену на цю будову, призначуючи іншу). «Морська Зірка» подбала і про передплату «Церковного вісника» з заморського Чікаго, встановивши ще одне русло зв’язку громади з подіями в матірній Церкві. І Пласт там росте, висилаючи своїх дітей разом з виховницями в Карпатські табори. Цього ж Різдва одна з пластунок привезла з Києва «вифлеємський вогонь», що був прийнятий гідно церковною громадою, поділившись ним з римокатолицькою громадою.

Союз Українок Севастополя, крім різноманітних імпрез та проєктів, обдарував всіх членів міської ради... вишиваними сорочками, щоб знали, на чийй землі господарюють, а також передплатив дитячий часопис «Журавлик» всім загальноосвітнім навчальним закладам міста. Союз Українок дбає про всіх своїх співгромадян незалежно від національності, вносячи до міських властей протести проти забруднення засобів міського транспорту ніотином – дозволом курити водіям.

Вся різноманітна і успішна діяльність «Морської Зірки» добула їй державний орден Княгині Ольги третього ступеня, якого вручив їй у Києві Президент України Віктор Ющенко. При цьому вірна пластунка із пограничних твердинь Держави привітала його, почесного Пластуна, пластовим привітом «СКОБ»!

Українське життя у пограничному Севастополі проходить пляномірно, жваво та успішно, незважаючи на всі політичні бурі довкруги цього міста. Інколи здається, що живуть і діють наші завзяті патріоти на самому краю вулканного кратера... Так, це вимагає неабиякої рівноваги духу, признання та охоти наслідування тих, кого доля наділила кращими можливостями.

Дай же їм, Боже, сил витримати до кращих часів!

***Від редакції:** Погоємо цривок з листа до членок 49-го Відділу СЧА Округу Північний Нью Йорк, який нам переслала Оксана Салдир, референтка суспільної опіки.*

Вельмишановні Союзянки!

Севастопольське об'єднання «Просвіта» ім. Тараса Шевченка звертається до Вас з великою вдячністю за благодійну діяльність – речові подарунки для міських просвітян до Нового року, які передала нам невтомний громадський діяч, голова місцевого осередку Союзу Українок Богдана Михайлівна Процак.

...Нещодавно місцеве об'єднання „Просвіта” виділило 72 книги для заохочення сева­стопольських учасників Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика та міського конкурсу „Шевченко в моєму серці” до річниці народження Кобзаря... Просвітяни щорічно проводять у Севастополі Всеукраїнський фестиваль дитячого фольклору „Чорноморська хвиля”, співпрацюють з дошкільними дитячими закладами, міськими школами з українською мовою навчання та військово-морським ліцеєм. На сьогодні ставлення проросійських сил до україномовного середовища в Севастополі децю покращилось із-за кривоточності, повсякденної праці і авторитету українських місцевих громадських діячів і в тому числі голови осередку Союзу Українок Богдани Процак.

Нехай Господь Бог оберігає Вас і Ваші сім'ї і допомагає у безкорисливому устремлінні розбудови Незалежної Соборної Української Держави.

З повагою,

голова об'єднання, заслужений діяч мистецтв України **Володимир Проценко**.

Богдан Божемський. “Три соняшники з калиною”.
Bohdan Borzemsky. “Three sunflowers with kalyna”.

МАМИНА ВИШНЯ

Кожної весни під вікном батьківської хати, що на Вінничині, розцвітають вишні, вкриваючись білосніжним цвітом, ніби весільною фатою. Коли відкриєш вікна, гілки рясним квітом, а потім, в червні, стиглими червоними ягодами заглядають до світлиці. Мрію про вишневий садок на українській землі моя свята мама пронесла через довгі роки випробувань неволею, біллю та стражданнями вигнанців з рідної землі. Совіцька сатанинська влада вивезла її ще підлітком разом з хворою матір'ю в холодний Сибір. А її батько, мій дідусь, якого я ніколи не бачила, був вже заарештований і відправлений до каторжного табору на Колиму.

За бабусею і мамою кати прийшли вночі, ховаючи під покровом ночі звірині обличчя та злочинні дії. На збори дали дві години. Хвора жінка з дівчинкою-підлітком, перелякані і спростоння, не могли ніяк зрозуміти, куди і чому їх забирають з рідної хати. Наспих зав'язали в хустки теплий одяг. Перину, подушки, а ще в останню хвилину мама засунула в одяг Шевченкового «Кобзаря», що став пізніше реліквією в нашій родині.

В Іркутськ її привезли пізньою осінню, що дуже ускладнило їх становище, бо зима в Сибіру приходить скоро. Вони не привикли до сильних морозів та й бракувало теплих речей, щоб захиститися від лютого холоду. Та нікого тут не турбувала доля цих виснажених довгою холодною і голодною дорогою невільників московської сатрапії. Вони були дармовою робочою силою. Не виживуть ці, – привезуть інших.

Розселивши нещасних на нічліг по різних домівках, їх на другий день після приїзду вдосвіта погнали на роботу. Моїй мамі дісталася праця на зерноскладі. Працювати заставляли по 14-15 годин, за зміну треба було лопатою пере-

кинути декілька тон зерна. За ними весь час слідкував наглядач, розмовляти та відпочивати не дозволялося, перед відходом з роботи перевірялися кишені. Тих, в кого знаходили зерно, жорстоко карали. Мама розповідала, що за час роботи зерно сипалось в чоботи і, прийшовши „додому“, вони його дбайливо вибирали, перетирали і варили з нього кашу та пекли коржики, рятуючи своє життя від голодної смерті.

Я і мій брат народилися в Сибірі, але наша світла мама передала нам, своїм дітям, невимовну тугу за Україною, синівську любов до рідного народу. Вона заповідала нам пам'ятати, де б ми не були, що ми – українці, щоб знали своє коріння, не забували рідну мову і ніколи не зраджували їм. Мама вчила нас основ християнської релігії, любові до Бога, до ближніх, вчила берегти від гріха свої душі. Хоча ми жили під постійним наглядом комендатури під тавром „сильніє бандеровці“, вдома ми вчилися української мови, співали українські пісні, читали „Кобзаря“. Того самого, що мама привезла з України під своїм серцем. Пам'ятаю, як кожної неділі в нас збиралися родинами висланці з України, розповідали про свій край, співали українських пісень, з невимовним болем в очах мріяли про повернення на рідну землю. Пісні здебільшого були сумними і вкарбувалися в моє серце сльозою на все життя.

Мамина мрія здійснилася. Після повернення в Україну побудували хату, посадили вишню під вікном.

Вже 16 років як не має з нами нашої світлої мами і бабусі Ганни Олещук, але знову і знову кожної весни під вікном рясно розцвітає мамина вишня...

Надія Лемера

*„В єднанні духа, як одна родина
Любов' ю злучені у ланцюгах терпінь
У рідний край, з далекої чужини
Віддаймо нашим страдницям поклін...”*

– Л. Мурович

Володимир Білінський, “КРАЇНА МОКСЕЛЬ, або МОСКОВІЯ”. Дослідження. Київ: Вид-во ім. Олени Теліги, 2008. 320 с.

Правда проти фальсифікації

Минулого року в Росії проводилось «всенародне» комп’ютерне опитування, кого росіяни вважають «лицом Росії», тобто, яка історична особа зробила найбільше для «блага і величчя» Російської держави. Майже до самого фінішу безсумнівним лідером цього опитування йшов Йосиф Сталін. Тут організатори фарсу схаменулися, вдавшись до фальсифікації, і Сталіна «обігнав» Олександр Невський, про якого мова піде пізніше. Яка причина такої любови народів сучасної «демократичної» Російської Федерації до кровавого диктатора, що знищив більше сотні мільйонів людей? Якось я втрутився в розмову двох російськомовних шовіністів, запитавши, чому вони так шкодують за «союзом нерушимим», адже народи в цій імперії були безправними, жили бідно, в постійному страху перед органами безпеки, і почув у відповідь: «Зато нас все боялись!»

І ось переді мною книга-дослідження Володимира Білінського „Країна Моксель, або Московія”, в якій читач знайде добре прокоментовані і науково обґрунтовані відповіді на задані мною та багато інші запитання, що стосуються нашого недружелюбного північного сусіда. Опираючись в основному на російські історичні джерела, автор книги повідомляє факти, що свідчать про справжню історію Російської імперії, а не у сфальсифікованому, викривленому вигляді. Російська імперія свято оберігає свою історичну міфологію, що була докорінно перекручена, з метою узаконення її загарбницьких дій аж до мрій про всесвітнє панування. Автор дає зрозуміти, що на історичні перекручення російських шовіністів можна б було і не звертати уваги, якби вони не зачіпали корінних інтересів України і не були направлені на повне знищення України, її етносу, історії, мови, культури.

Автор робить висновки, чому, створюючи велику Російську імперію, московська еліта

вдалася до фальсифікації історії, розуміючи, що без великого минулого неможливо створити велику націю. Для цього треба було вкрати історію Київської Русі. «Не пояснюватимемо знову, навіщо запускалися брехня і вимисли в російську історичну науку, в літературу, на решті, в уми московитів. Створювалася жорстока імперія, створювалася від звичайних простолюдинів нова династія Романових-Кобиліних, і необхідно було підвести її під статус «богообраної» та «величної». А в тоталітарній державі, якою завжди була Російська імперія, проробляти таке було зовсім нескладно, тим паче, що до тих дій була залучена Російська православна церква. Їй навіть було призначено очолити процес фальсифікації.» – пише автор у вступі до другого тому.

З книги ми дізнаємося, що безсоромно вкрадена історія України – Київської Русі стала основою історії Російської імперії, яка протягом століть втовкмачувалося в голови людей, що історія Росії бере свій початок від Києва. Цю вигадку автор спростовує такими фактами:

1. Про московську державу в час існування Київської Русі немає жодних історичних згадок. В час Хрещення Київської Русі (988 р.) фінські племена землі Моксель проживали в дикому стані і ніякого зв’язку з Києвом не мали.

2. Московське князівство було засноване ханом Менгу-Тімуром тільки у 1277 році як улус (область) Золотої Орди.

3. До кінця XV ст. не існувало ні російської держави, ні російського народу, а була Суздальська земля, а пізніше Московське князівство, населення якого на всіх мапах світу називали московитами аж до початку вісімнадцятого століття, коли цар Петро переіменував Московію на Росію.

Стає зрозумілим, чому Російська імперія завжди намагалася і намагається знищити український народ. Щоб зберегти крадене, „старший

брат” планомірно нищив українців голодоморами, розстрілами в тюрмах і ГУЛАГах, висилками в Сибір, русифікацією.

Автор на фактах доводить неслов’янське походження московитів, тому твердження, що „Київ є праматір’ю трьох народів – росіян, українців та білорусів” є наскрізь брехливим. Не існувало Московського князівства до татаро-монгольської навали. Першим московським князем у 1277 році став син Олександра Невського Даниїл.

Щодо самого Олександра, якого Російська православна церква «возвела во святіе», то всі його перемоги – жалюгідна брехня. В світових літописах того часу немає жодної згадки про битви на Чудському озері та річці Неві. Та й участі у тих вигаданих битвах, датованих російськими істориками 1240-им та 1242-им роками, він участі не міг брати, бо був ще дитиною (8 і 10 р.) і перебував заложником у хана Батия, щоб його батько Ярослав міг правити Суздалем, який в знак підданості цілував чобіт хана Батия. А щодо святості Олександра, то тут можна тільки подивуватися Російській православній церкві, бо виріши в покоях Батия, він, як названий його син та кровний побратим сина Батия Сартака, очолив монгольсько-моксельську орду в поході на непідкорені монголами Новгород і Псков, вчинивши жорстоку різанину над їх населенням, не шкодуючи ні старих, ні немовлят. „Святий” Олександр не забув зруйнувати і пограбувати православні церкви в Новгороді. Та що тут дивного? Російська церква за всіх часів благословляла і благословляє поневолення інших народів і освячує навіть найбільше зло, лише б

приєднати кусок землі до Московії.

Автор наводить численні докази того, що Московська імперія є історичним продуктом державної діяльності татаро-монгольської імперії і утворена на базі фінських племен, які змішалися з татаро-монгольськими та булгарськими етносами і ніякого родинного коріння з слов’янами, тобто з українцями і білорусами не має. Мета і дух монголо-моксельської орди перейшли від Романових до більшовицької імперії найбільших злочинців ХХ-го століття Леніна – Сталіна. Загарбницька політика Росії Путіна продовжується: Чечня, Грузія, Абхазія, Осетія, Придністров’я – продовжується гноблення і нищення народів. З Москви чуємо заклики до подальшого «собіранія утрачених ісконних русскіх земель». Україно, будь пильна!

Автор книги Володимир Білінський народився в 1936 р. на Поділлі. Після закінчення Дніпропетровського інституту інженерів залізничного транспорту дістав направлення на працю до Казахстану. Його зацікавило те, що в той же час таких, як він, фахівців з Росії, Москва направляла на працю в Україну. Молодий інженер почав стикатися і з відвертою та глибоко прихованою брехнею совєцької влади, приниженням і нищенням народів ССРСР, загальною русифікацією, жорстоким шовінізмом. Це і привело до зацікавлення його історією. Володимир Білінський, який повернувся в 1999 р. в Україну, є автором книг: «Страна Моксель» (2002 р.), «Открытие Великороссии» (2006 р.), «Країна Моксель, або Московія» (2008 р.).

Святослав Левицький

ЖИТТЄВІ МУДРОЦІ

Перестройка по англійськи - science fiction

Цент до centa, а із центом
Ціп теж зробиться доцентом

Склероз не можнавилікувати, зате про нього можна забути.

Якщо хочеш виглядати молодою та стрункою – тримайся
ближче до старих і товстих.

ДІТИ

Уривки із щоденника

(Закінчення)

Марта Тарнавська і внуки

8-9 серпня 1998. Wildwood Crest. Прибули пізно пополудні двома автами. Обладовані ми хоч куди – чотири велосипеди на причіпці до Максимового van-а, пляжіві крісла, дитячі іграшки, харчі, валізи з одягом. Троє дітей – Іванко, Стефанко і Ніна їхали разом зі мною і Максимом моїм автом попереду – шоферував Максим. ... Я докінчувала дітям читати книжку "В країні сонячних зайчиків" (спеціально вибрала для Ніни в бібліотеці, бо мій примірник уже давно в Торонто – хлопцям уже я колись це читала, але забули вже і слухали з цікавістю і увагою)... Діти добре граються разом, Ніна видимо задоволена, а я рада, що маю їх всіх троє біля себе.

12 серпня 1998. Wildwood Crest. Незабутня вчора картина: вечір, грище баскетболу освітлене рефлекторами, а на ньому не тільки Іванко і Стефанко, але й Максим з Уляною і мала Ніна з м'ячем. Завзято грають, маленька Ніна, як досвідчений баскетболіст, маленькими рученятами вгору бьохує м'яч... Їхнє завзяття підсилене, очевидно, тількищо баченою грою

двох команд, що її учасниками були всі як глядачі. І от раптом починає падати дощ (загроза дощу і громовиці зігнала була офіційний меч двох команд до закритої залі!) – а мої завзяті спортсменці продовжують гру, ніяк не хочуть сходити з грища. Я вже стою під парасолею, а вони далі грають... Мокрі і щасливі, під теплим літнім дощем повернулися додому.

...Тепер я саме чекаю їхнього повороту з ранньої прогулянки велосипедами. Виїхали всі ще перед сніданком і зараз ось повернуться. (Для Ніни велосипед позичили на цілий тиждень, а чотири власні привезли з Торонто).

17 серпня 1998. Філядельфія. ...Навіть одинадцятирічний Іванко вже має свою власну електронну адресу (і вряди-годи навіть до баби пише електронні записки!)

... Прочитала я дітям під час вакацій [над морем] три книжки: "В країні сонячних зайчиків" (Нестайко добре витримує пробу часу! Приємно це бачити!), "Пригоди Сінбада Мореходця" і Сельми Лагерлеф: "Чудесна мандрівка Нільса Гольгерсона з дикими гусьми". Цю останню ми не докінчили. І от Іванко каже мені: "не забудь, бабо, взяти книжку Стефкові до Флориди". А я на те: "Тільки Стефкові? А тобі?" "Ну, як ти вже будеш читати Стефкові, то і я буду слухати!" Мудрагель! Але ми і справді незабаром знову побачимося: під кінець вересня на Флориді, в Бока Ратон, відбуватиметься славістична конференція AAASS: вже маю замовлений і готель, і літак, і заплачену реєстрацію...

23 вересня 1998. Boca Raton, FL. Наш виїзд на Флориду несподівано набрав драматизму. Справа в тому, що на Карібському морі проходить небезпечний гураган, який наробив уже величезної шкоди в Порто Ріко, Гаїті і Домініканській республіці і загрожує також південній Флориді. Сьогодні гарна сонячна погода, тут в околиці Fort Lauderdale було парко й температура доходила до 90° F. Ми щасливо без пригод прилетіли – Максим з родиною з Торонто, я з Філядельфії, зустрілися – за пляном – на аеродромі у Форт Лодердейл і винаймленим

автом приїхали до туристичного центру Бока Ратон. [Іванко сказав: “Нічого! Як буде гураган, то ми не підемо купатися, а будемо тільки дивитися на телевізію!”]

24 вересня 1998. Васа Ратон, FL. Сьогодні вранці ще гарно скупалася в басейні разом із хлопцями. Провели пару годин у воді, під сонячним небом. Були там і деякі інші гості готелю, зокрема молоді мами з малими дітьми, що мали дуже цікаву для мене лекцію плавання з інструкторкою. Всякі забави на воді, з пісеньками і вправами. Одна з тих пісень особливо мені сподобалась:

If you're happy and you know it –
clap your hands!
If you're happy and you know it –
you may really want to show it –
clap your hands!

Я хотіла і від себе заплескати в долоні!

25 вересня 1998. Васа Ратон, FL. Почав уже лити великий дощ. Господарі нашого ресорту підготовлялися весь день до гурагану – забирали і ховали сотні крісел, парасоль... Гураган може принести і велике нещастя людям і величезні матеріальні шкоди власникам домів, бизнесів, туристичних центрів.

27 вересня 1998. Васа Ратон, FL. Сьогодні вполудне конференція офіційно закінчилася. Мали ми щастя, що гураган нас пощадив, але конференції він таки пошкодив. [Багато хто не приїхав].

11 січня 1999. Філядельфія. В Торонто, в день перед моїм від'їздом, ходили ми всі на меч гокею, де Стефко грав у команді хлопців-однолітків – перебраний в уніформу з підкладками на раменах і на колінах і в шоломі виглядав як богатир із праслов'янської казки! Всі (крім мене, очевидно) їздили також на ковзанах в цьому ж парку – не тільки діти, але також Максим, Уляна і Марко – я їх спостерігала крізь вікно із теплого приміщення! Марко свої ков-

зани привіз із собою з Лос Анджелесу, а навіть пару для Ніни, що була на неї замала, виміняв на більші ковзани вже в Торонто. Можна було думати, що гокей і ковзани – це достатня програма для одного попудня, але – хоч було уже темно – вирішили піти ще санкуватися, бо привезли автом із собою також три пари санок. При мінімальному світлі з вулиці понад годину ще з'їздили з невеличкої гори в сусідньому парку – і знову ж таки – не тільки діти, але і їхні батьки. Я трохи побула з ними, а потім знову таки втекла до теплого приміщення. Думаю, що Ніні дуже сподобалася така зимова ескапада і вона довго її пам'ятатиме.

4 січня 2002. Торонто. Стефкові сьогодні 13 років. Дуже виріс, посерйознішав: не захотів уже, щоб йому робити якесь прийняття для його гостей. З друзями він цього року вже зустрічав Новий Рік (каже Уляна: тільки Стефко був у гостях поза домом!), а сьогодні він святкуватиме разом з нами виходом в кіно і потім вечерею в ресторані ....

13 вересня 2002. Філядельфія. По дорозі додому вступили до молодих Титлів ...Маленький синок Софійчин – Дмитрусь, вже бігає, але ще не говорить, але дівчинка Оленка, що їй чотири рочки, говорить дуже гарною українською мовою, без всякого акценту – зразу видно, що мала довший час опікунку з України. Цікавий інцидент з дитиною: читаємо книжечку, оглядаємо фотографії із музичної світлички. Тільки вона і я. Є там на фото, крім Оленки, два якісь хлопці. Я питаюся, чи вони чемні, чи не б'ються. Оленка каже мені на одного з них, що він нечемний. Я питаюся: “А якби він тебе вдарив, то що ти зробила б?” А вона на те: “Я пішла б у куточок, на крісло, і знайшла б свій коцик...” Фантастична ревеліяція! Cherchez la femme! Das ewig Weibliche! Це було для мене цікавою несподіванкою! І це не може бути хіба надбана індоктринація? Невже це такий натуральний жіночий інстинкт?

Син скаржитьесь батькові:

– Тату, а наша бабуня лаялася сьогодні страшними словами...

– Як це?

– Вона сказала: „А щоб цей нещасний телевізор зламався сьогодні перед самим футболем!”

Вельмишановні Пані!

Це число журналу „Наше Життя” (№ 2, лютий, 2010) мені особливо сподобалось! Починаючи з обкладинки („Церква в Гантері” А. Рейнарович-Борисенко) і багатьма цікавими і змістовними статтями. А особливо мені сподобався щоденник подорожі Наталки Соневицької. Там її спостереження, почуття, позитиви і негативи нагадали мені мою подорож в Україну в 1993 році і мої реакції під час подорожі, які були дуже подібні до реакцій пані Н. Соневицької.

Журнал „Наше життя” краще з кожним числом! Успіхів, наснаги щиро бажаю!

З великою повагою,
Катерина Кричевська-Росандіч.

Шановна Редакціє „Нашого життя”!

Не випадково я прошу надрукувати це віршоване привітання у Вашому журналі. Пані Надія Богданна Бігун віддала 52 роки своєї праці в Союзі Українок Америки в Нью Джерсі. Не сумніваюсь, що багато членок СУА пам'ятають про неї і, читаючи ці рядки, згадають цю благородну жінку, якій вже виповнилось 90 років. Цю дату відзначали рідні і друзі, сусіди і знайомі, ті, хто зберіг пошану і любов. До речі, вона постійно передплачує журнал „Наше життя”, по змозі підтримує його фінансово. Все свідоме життя пані Наді пов'язане безпосередньо з Союзом Українок Америки. Хай це буде для неї приємною несподіванкою.

– Федір Швець, м. Розвіл, Каліфорнія.

Надії Богданні Бігун

(до 90-річного ювілею)

Дев'яносто весен як одна сплили
На шляху тернистім, по якому йшли.
Раді, що сьогодні Ви посеред нас,
То ж дозвольте, рідна, обійняти Вас.
Будем гуртом всі ми Вас вітать,
Щоб Бог дав здоров'я сотню розмінять,
Слав добро і ласку та Свою любов,
Весна за весною прилітали знов.
Пригадайте Край наш, Поморяни, дім,
Щасливе дитинство, що провели в нім.
Золотую Липу, церкву, школу, сад,
Видно, не судилось повернуть назад.
Далі стежка з дому в білий світ вела,
Довга і далека терням заросла.
Перше Львів гостинно юнку обійняв,
Гімназійні роки славні дарував.
Доки аж зі Сходу не прийшли „брати”
Волю і свободу нашу берегти.

Мрії, сподівання – все покрив туман,
В тюрми й до Сибіру везли галичан...
Трищали вже по швах всі Акти злуки
І самостійности мереживо зникать.
Уже висів над Вами смерч розлуки,
З Європи довелось починать...
Поневіряння, табори, чужина,
Чужа земля, як мачуха була.
В вогні горіла мати Україна,
А доля далі по світах вела.
Усе позаду. Є про що згадати,
Пліч-о-пліч з мужем завжди йшли.
Зуміли дітям виховання дати,
Насамперед Вкраїною жили.
В одному лиш СУА більше піввіку,
Числа пожегтів тепер не зраховать.
Вони, як зорі, не підвладні ліку.
Хвалу і честь я хочу Вам віддать!

Федір Швець

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXVII

MAY 2010

SHARING THOUGHTS, VIEWS, & NEWS

Most countries that celebrate Mother's Day do so on the second Sunday of May. On this day, it is common for mothers to be lavished with presents and special attention from their families, friends, and loved ones. But it hasn't always been this way. Only recently dubbed "Mother's Day," the highly traditional practice of honoring motherhood is rooted in antiquity, and past rites typically had strong symbolic and spiritual overtones; societies tended to celebrate goddesses and symbols rather than actual mothers. In fact, the personal, human touch to Mother's Day is a relatively new phenomenon.

In 1908 a U.S. Senator proposed making Mother's Day a national holiday at the request of the Young Men's Christian Association (YMCA). The proposal was defeated, but by 1909, forty-six states (as well as parts of Canada and Mexico) were holding Mother's Day services. And it was in 1914 that Woodrow Wilson signed a bill proclaiming the second Sunday in May as Mother's Day.

The U.S. version of Mother's Day—the version most widely exported to the rest of the world—has secular roots followed up by extensive commercialization. We can only hope that the deeper, more personal meaning of Mother's Day outweighs this commercial end. Mother's Day should be a day of remembrance and a day of celebration. If our mothers have left us, we should remember and celebrate all that they were, all that they sacrificed, and all they contributed to making us the persons we are today. If we are fortunate enough to have our mothers in our midst, then, on this special day, we should tell them how much we appreciate who they are and how much they've given of themselves during family years together.

The month of May also takes on a more spiritual meaning because it is dedicated to the Blessed Virgin Mary. It was in the late 18th century that this devotion to Mary arose among Jesuits in Rome. In the early years of the 19th century, it quickly spread throughout the Western Church, and, by the time of Pope Pius IX's declaration of the dogma of the Immaculate Conception in 1854, it had become universal. Perhaps we can take the month of May as an opportunity to renew or even begin our devotion to the Mother of God and dust off our rosaries.

We all curiously follow the events in Ukraine, and I was privy to hear many opinions during the quarterly meeting of the Board of Directors of the World Congress of Ukrainians. One important matter to which UNWLA had to react was the current Ukrainian administration's position on the Famine Genocide of 1932–1933. Besides the fact that reference to the Holodomor has been removed from the President's official website, it came to our attention that the Ukrainian government has postponed any financial commitment to the proposed monument to the Holodomor in Washington, D.C. until at least 2012. Unless the monument is completed by 2013, the U.S. government, which donated the land to the Ukrainian government for this purpose, will reclaim the property. Because the UNWLA has championed this cause since 1933, the Executive Committee felt it was necessary to write an open letter to the President of Ukraine on this matter. The letter was delivered to President Yanukovich during his official stay in Washington April 11–April 14. (Please see the full text of the letter on page 3).

A letter of condolence from the UNWLA Executive Committee was sent to the Polish Embassy in Washington, D.C., on the occasion of the horrific accident that took the lives of Polish President Lech Kaczynski, Poland's First Lady, the presidential delegation, and the armed forces leadership. The President and his entourage were en route to Katyn to participate in commemorative observances marking the 70th anniversary of the Katyn massacre—the mass murder of more than twenty thousand Polish prisoners of war, primarily military officers, who were executed by the Soviet NKVD.

As we continue to celebrate the 85th anniversary of the founding of the UNWLA, we invite our branches to share their UNWLA 85th anniversary commemoration events with us. Please send articles about your activities to *Our Life* or to the UNWLA website.

Since the beginning of March, many weekends have been filled with annual meetings and other events attended by one or more members of the Executive Committee, and we would like to share these with you.

- March 7** New England Regional Council annual meeting
- March 13** Chicago Regional Council annual meeting
- March 14** Central New York Regional Council annual meeting
- March 17** UNWLA Executive Committee conference call
- March 20–21** UNWLA information table set-up at the Federation of Ukrainian Student Organization of America Conference held at Boston College, Boston, Massachusetts
- March 25** Ukrainian Museum Executive Committee meeting
- March 27** Ukrainian Museum Board of Trustees meeting
- March 27** The World Federation of Ukrainian Women’s Organizations and UNWLA joint presentation on the preservation of a healthy environment at George’s Parish School, NYC
- April 10** World Congress of Ukrainians Board of Directors conference call
- April 17** UNWLA Executive Committee meeting in New York City
- April 18** Philadelphia Regional Council annual meeting
- April 24** Gala opening of “Ukraine-Sweden at the crossroads of history (XVII–XVIII centuries)” at the Ukrainian Museum in New York City (see pages 19–20)
- May 2** New York City Regional Council annual meeting

I would like to extended warm greetings to all the mothers in our organization. Allow me to wish all of you a blessed and joyous Mother’s Day! May God bless and reward you with good health and much happiness for your love of family and your love for your children! Mnohaya Lita!

Marianna Zajac, President

A Warm Welcome to New UNWLA Members

Ann Marie Rudnitsky
Irena Gramiak

Branch 115, Detroit Regional Council
Branch 88, Philadelphia Regional Council

WOMEN'S ORGANIZATIONS IN INDEPENDENT UKRAINE: PROSPECT OF POWER

1997 J. B. Rudnyckyj Distinguished Lecture presented by Martha Bohachevsky-Chomiak
at the University of Manitoba

Part 4

Confederation of Women of Ukraine (Spilka Zhinok Ukrainy)

The Confederation of Women of Ukraine (Spilka Zhinok Ukrainy), reorganized in July of 1993, is the new version of the Council of Women established under Mikhail Gorbachev. It still claims [in 1997] to number about 50,000 members. With the changes in the country, this association has focused on helping its members become economically self-sufficient. At its second conference in December 1992, it established a Society of Ukrainian businesswomen that annually awards the Lybid Prize to the most innovative successful businesswoman of the year. Among its ventures is the knitting cooperative Kalyna in which 200 women participate. The organization has also entered into a joint venture with the agricultural firm Zoria.²⁹ The activities of this group of women can best be characterized as those of urban women of the middle classes that stress self-sufficiency and self-confidence to maintain an acceptable standard of living. They discarded the Party rhetoric, but have not devised a new symbolism or ideology. At the two conferences the organization held in Odesa in 1992 and 1995, however, the program was heavily weighted with topics dealing with the history and culture of Ukraine. In addition to health and economic issues, the 1995 Conference, held June 19-22, 1995, in conjunction with the Ministry of Education and the Odesa Academy of Food Technologies, included two sessions on Ukrainian women in World War II.³⁰

This group publishes a small monthly called *I, You, and We* ("Ia, ty, i my".) It had been informally connected, however, with the largest and most popular of the Ukrainian women's journals, the monthly magazine *Soviet Woman* (Radianska Zhinka) which became, under the able editorship of Lidia Mazur, simply *Woman* (Zhinka).³¹ By 1996 its circulation dropped in favor of its glossier more sophisticated rivals, *Ieva* and *Natalie*, private journals resembling a cross between *Vogue* and the old *Cosmopolitan*.

Olena Teliha Association (Asotsiatsiia Oleny Telihi)

One of the most openly patriotic women's organizations, the Olena Teliha Association, created on June 9, 1994,³² grew out of the need of the women on the editorial staff of the newspaper *Our Word* to distribute donated medicines. Officially founded by the Foundation of Oleh Olzhych, the society has as its aim: ". . . the continuation of the progressive traditions of the organized women's movement, directed toward the assertion in Ukrainian society of democratic ideals, national consciousness, preservation of territorial integrity and political sovereignty of Ukraine."³³

This organization proposes to achieve through "patriotic education of new generations in the spirit of self-sacrificing service to the ideals of Ukrainian democratic statehood, raising the cultural level of the people, its welfare. [We] consider the patriotic upbringing of women, especially of youth, as the spiritual precondition of progress in all aspects of life." Openly promoting religious toleration and "inter-ethnic solidarity in the name of Ukrainian independence," the organization proposed that women ". . . constitute a major factor in the achievement of political stability, [which is] an essential precondition for the success of economic and political reforms, regeneration of national consciousness of Ukrainian women, Ukrainian language and spirituality, the preservation of the riches of our land, the solution of ecological problems."³⁴

Working with all segments of the population—"from the elite levels (sciences, all branches of the arts and culture, scientific-pedagogical bodies) to clerks, peasants, and workers—the society" promotes the strengthening of national statehood and the consolidation of the Ukrainian people.³⁵ Under the leadership of Olha Kobets and Oksana Kuts the society spread to a number of Ukrainian cities, with an especially active branch in Simferopol.³⁶

Other women's organizations

Almost as an answer to the pacifism of the Mothers of Afghan Veterans, the League of Mothers and

Sisters for the Soldiers of Ukraine took as its aim the amelioration of the spiritual and material conditions of the draftees. Many consider that the spiritual needs of the men are most pressing and organize cultural programs for them.³⁷ The International Association “Hope,” based in Alushta, Crimea, and headed by Nina Karpacheva, a deputy to the second Supreme Rada, cooperates with other women's organizations in helping the needy. Among the smaller organizations is the association of women workers “For the Future of the Children of Ukraine,” chaired by Natalia Pokotylo and informally connected to the Supreme Rada. Another association of women, “For the Genetic Fund of Ukraine,” appears to focus on prenatal health issues.³⁸ Some professional women have established separate organizations that function as network connections. Among the most active of these is the Ukrainian Association of Women Cinematographers. Its meeting in May 1996 attracted over two hundred participants.

The Institute of Government Management and Self-Administration, under the aegis of the Cabinet of Ministers in Ukraine and with the help of Canadian academic institutions, included women among its students from its inception in 1992. The alumnae association from this two-year program has been sponsoring (with the help of the Kyiv Soros Foundation and the Ministry of Foreign Affairs) a series of conferences on “Woman Manager in Ukraine.” Women’s Community (Zhinocha Hromada) helped in the organization of these programs, but the entire program itself needs government and foreign support.³⁹ The conference of 1993 focused as much on economic and political policies as on cultural affairs.⁴⁰ Also discussed were matters of health and education. In other words, the women did not limit themselves to the so-called women’s and cultural issues, but used their specialized knowledge to discuss issues of general import.

(Conclusion in next month’s issue.)

NOTES

29. Luidmyla Smohar, “Feministychna tradytsia Ukrainy i pytannia suchasnoho zhinochoho rukhu,” *Zhinka i demokratia*, Kyiv, 1995, 45-51.

30. During the three day meetings, half of the sessions (held either in Ukrainian or Russian) dealt with some aspect of historical development of women in Ukrainian history, culture, and spiritual life. Health and economy covered two sessions and only one session dealt with “the role and place of women’s organizations in the

socio-political life of Ukraine.” *Zhinky Ukrainy: suchasny status i perspektyvy*, Kyiv-Odesa, 1995, program notes.

31. A newspaper by that name had been founded by Milena Rudnytska and Olena Sheparovych for the Women’s Union in 1936. It focused upon women’s issues, even admitted to women being feminists, and disseminated information on the new women’s movement among the broad segment of the population. It ceased publication with the outbreak of World War II in 1939. When *Radianska zhinka* was contemplating a name change, I happened to have an interview with the editor. I told her about the interwar journal, but I cannot claim any influence in the decision. Apparently, the editors had considered entitling the changed journal “Ukrainka” (the Ukrainian Woman).

32. Olena Teliha, a poet who lived in Prague in the interwar years, returned to Kyiv in the aftermath of the invading German army, worked for a while on the newspaper *Ukrainske slovo* (The Ukrainian Word), and was soon executed by the Nazis along with other members of the Ukrainian intelligentsia in one of the massacres in Babii Yar in Kyiv. A newspaper with the same title was founded in Kyiv in the early 1990s, and the women working in its editorial offices were the initiators of the group.

33. Text taken from the bylaws, approved June 1994, point 2.1.

34. Point 2.2 of the bylaws.

35. First paragraph of Point 2.3 of the bylaws.

36. Alla Topchii, “Zhinky-patriotky hurtuiutsia,” *Khreshchatyk*, 23 September 1994.

37. Halyna Iablonska, President, *Dobrochynna zhinocha hromadska orhanizatsia liha “Materi i sestry – vooinam Ukrainy”* Halyna Iablonska, President (*Zhinka i demokratia*. 1995, p. 154).

38. *Asotsiatsia Zhinok “Za genofond Ukrainy”* is headed by Lilia Piltai. It was founded in April 1995 and does not appear to have been spread widely.

39. Liudmyla Hrebenuk, “Zhinka v derzhavnomu upravlinni,” in *Mizhnarodna orhanizatsia “Zhinocha hromada.” Zhinka i demokratia: materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, Kyiv 2-5 June, 1995. Tamara Melnyk, editor pp. 87-89; also see articles by Karina Shumbatiuk, Taisa Halina, Natalia Petrova, Ivanna Ibrahimova, and others in the same publication.

40. Analyzing the difficulties of reform of Ukrainian economy, difficulties due in large measure to the “incompleteness of its economic structure,” Tamara Romaniuk singled out the continued need for some welfare support in view of the inevitable continuing inflation; Lidia Kononko bemoaned the low participation of women in political parties; Larysa Kravchenko stressed the importance of women’s participation in the development of a democratic society. *Zhinka v derzhavotvorenni. Materialy mizhnarodnoi naukovoii konferentsii*, Kyiv 29-31 May, 1993.

UKRAINIAN WOMEN MAKING WORKPLACE PROGRESS, BUT STEREOTYPES STILL THWART CAREERS

by Kateryna Grushenko

As International Women's Day was celebrated all over Ukraine on March 8, the toasts to women's beauty and intellect may have missed the mark. Today, the country's female population needs jobs and equal opportunities more than champagne, boxes of chocolates, and patronizing treatment.

Having originated in the 1930s as an international "day of rebellion of the working women against kitchen slavery," the holiday in modern-day Ukraine does not truly apply to the many working women who still have little to celebrate.

Three decades ago, 90 percent of females held jobs and pursued higher education. Of course, that was when Ukraine was part of the Soviet Union, which utterly failed as an economic power to the point of collapse in 1991.

Currently, an estimated 53 percent of women of working age are officially employed. Only two percent of big business owners are females, while only 15 percent of top managerial ranks are filled by women. Working women still earn on average 30 percent less than their male counterparts, despite holding most of the nation's university degrees, according to a new study by the Equal Opportunities and Women's Rights Program by the European Commission and United Nations Development Program.

Yan Vilyukha, director for United Consultants recruiting company, says the figures are logical. "In the U.S.S.R., women had no choice but to work, otherwise they would have been condemned by society. Now many beautiful women have a choice—to work for 5,000 hryvnias or marry a successful businessman, stay at home, go to the gym, and keep themselves in a great shape."

Researchers say that these sorts of "harmful stereotypes" are keeping women in secondary roles, earning less and being more dependent on men.

"But such statements create harmful stereotypes in the society; they force many girls into the role of Barbie-women instead of directing their talents in many other domains. This also contributes to the perception of a woman as a commodity," said Tamara Martsenuk, researcher on gender issues at Kyiv-Mohyla Academy.

Women are represented in most of the public sector, taking over 75 percent of the available posts. Their representation, however, drops dramatically in the higher echelons; only 8 percent of Ukraine's parliamentary deputies are women. Even ex-Prime Minister Yulia Tymoshenko's Cabinet had just two females among 20 cabinet members.

As many American and European companies enter the Ukrainian market, recruitment becomes less gender-biased and more skills-oriented. Researchers say separation of male and female employees will remain in some industries, but this will be more historical than gender discriminative.

Marketing, for example, tends to draw more female talent and has a bigger pool of qualified women. The story goes back to the mid-1990s when "aggressive boys" were employed on the sales posts that brought in higher incomes and bonuses while "tender girls" had low-income and passive marketing positions. But now that marketing is gaining more and more weight, females in marketing are enjoying better careers.

The human resources industry is also considered one of the domains dominated by women, probably because the majority of employees in this domain are graduates in the humanities, which traditionally have more female students. Antonina Ermolenko, project team leader at BrainSource International, says women are good at empathizing with others and understanding how to build relationships.

The finance industry is shared almost equally by men and women, while general management, sales, and information technologies are still heavily dominated by men.

Stanislav Vilyukha, managing partner of Exon, says gender discrimination is becoming less prevalent. He said employers are only likely to discriminate against a childless woman in her 30s who just got married, fearing that she would take maternity leave soon.

While employer discrimination may not be the biggest threat for Ukrainian women, traditional social stereotypes hold them back. There are only a

quarter of working women who are willing to climb the career ladder, according to a research by the Institute of Sociology. Juggling career and child care remains the biggest obstacle: Women continue to be responsible for child-rearing, and few Ukrainian men are prepared to reverse the tendency.

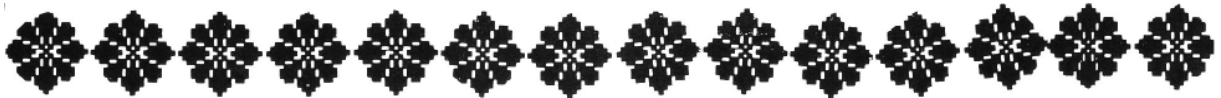
But, on the upside, the more women start to earn, the more eager they are to build their careers. Also, there are many women around who find a happy balance.

“My family needs a happy and self-sufficient wife and mother. My interesting job helps me to be that,” said Areta Beliakova, director for DOOR training and consulting company. “I don’t

use the tough word ‘career.’ I say ‘self-development,’ because that’s what it is. I’m ready to be a housewife—I stayed at home when we decided to have a baby and I was happy. The proper management of family and work creates a perfect balance.”

Women who are successful in business say that the management skills that they acquire at work help them in their family life, too. “I think it’s important to combine family and business. With the right planning one would contribute to the success of the other,” said Anna Chesnokova, owner of a medium-sized business.

This article was published in the Kyiv Post on March 11, 2010. It is published in Our Life with permission from the author, who is a staff writer for the Kyiv Post and can be reached at grushenko@kyivpost.com.

Our Cover Artist

Halyna Titla was born in Brno, Czechoslovakia, and has lived in the United States since 1949. She began studying art after graduating from high school in Philadelphia and continued her art studies in New York under the tutelage of renown iconographer Petro Cholodnij, the Younger.

Ms. Tytla assisted her mentor with interior ornamentation of numerous churches, and later completed ornamentation of churches in the United States, Brazil, and Ukraine. The artist participated in exhibits of the Association of Ukrainian Artists in America in New York City; her work has also been featured in exhibits in Chicago, Philadelphia, Toronto, and Ottawa.

Наша обкладинка

Галина Титла народилася у місті Брно в Чехословаччині і з 1949 року живе у Сполучених Штатах Америки. Вивчати мистецтво почала після закінчення середньої школи у Філядельфії і продовжила займатися малярством у Нью Йорку під керівництвом відомого іконописця Петра Холодного, Молодшого. Галина Титла допомагала своєму наставникові оздоблювати розписом численні церкви, а пізніше уже сама розписувала церкви у Сполучених Штатах, Бразилії та Україні. Малярка приймала участь у виставках Об’єднання Митців Українців Америки в Нью Йорку, її роботи також можна було побачити на виставках у Чікаго, Філядельфії, Торонто і Оттаві.

Words to the Wise

Some mistakes are too much fun to only make once.

If you can't be kind, at least have the decency to be vague.

A truly happy person is one who can enjoy the scenery on a detour.

Never put both feet in your mouth at the same time, because then you won't have a leg to stand on.

PRICELESS COSSACK ARTIFACTS ON DISPLAY AT UKRAINIAN MUSEUM

Since April 25 of this year, the Ukrainian Museum in Manhattan's East Village has been home to an extraordinary display of priceless, centuries-old Cossack artifacts and regalia—the stuff of lore, legend, and history. These items are the core of the exhibition *Ukraine–Sweden: At the Crossroads of History (XVII–XVIII Centuries)*, which focuses on a critical and dramatic period in the history of Ukraine.

The exhibit features 116 priceless historical artifacts on loan from 23 museums and other public and private collections in Ukraine and Sweden. Among the items are important historical documents, such as original letters written by hetmans Bohdan Khmelnytsky, Ivan Vyhovsky, and Pylyp Orlyk, and flags belonging to Hetman Khmelnytsky and Hetman Ivan Mazepa. Among the many other unique items showcased are an exquisite Book of Gospels, ornate silver and gilded Royal Gates from the early 18th century iconostasis of Saints Borys and Hlib Cathedral in Chernihiv, and an eleven-foot-high silver icon case from the Illinsky Monastery in Chernihiv—all commissioned by Hetman Mazepa and all attesting to his immense contribution as a promoter and supporter of the arts, architecture, and education during the formation of the Cossack state.

Ukraine–Sweden: At the Crossroads of History received widespread acclaim from those who were able to view the exhibit in 2008–2009 at the National Museum of History of Ukraine in Kyiv; Ukraine's President Viktor Yushchenko and Sweden's current monarch, King Carl Gustaf XVI, attended the opening.

Today, the exhibition is a unique opportunity for visitors to experience a dynamic and dramatic period

in the history of Ukraine, a country that gained independence less than 20 years ago after decades of Soviet Communist rule and repression. It also serves as a poignant reminder that the battle for independence was already being fought, by Hetman Ivan Mazepa and his Cossacks, more than 300 years ago.

The exhibit will be on view at the Ukrainian Museum through October 31, 2010. Guided tours are available. For details, please contact the museum at 212-228-0110 or info@ukrainianmuseum.org. You can also visit the museum website at www.ukrainianmuseum.org.

Book of Gospels

Royal Gates

At the Crossroads of History: Background Notes

Ukraine and Sweden appear to be at opposite ends of Europe. In reality, they have enjoyed exceptionally close relations for more than one thousand years, ever since Eastern Europe's main trade route—from the Varangians in the north to Byzantium in the south – led through Ukraine's capital, Kyiv.

The longstanding relationship between Ukraine and Sweden necessitates a fundamental reconsideration of the history and culture of Eastern Europe.

The conventional wisdom views Eastern Europe as the space between Russia and the West. The Ukrainian Museum's upcoming exhibition, *Ukraine–Sweden: At the Crossroads of History*, demonstrates that Eastern Europe was a dynamic, richly textured, and self-contained region that evolved both internally—as a result of north-south and east-west interactions—and externally, by resisting Russian expansion from the east.

The two most dramatic centuries of the Ukraine–Sweden relationship—the 17th and the 18th—are the focus of this exhibition. As the Ukrainian Cossacks tried to carve out an independent state, they sought, and received, the support of Sweden, one of Europe's greatest powers at the time. Hetman Bohdan Khmelnytsky enlisted Swedish support against Poland just before he died in 1657. That same year, his successor Ivan Vyhovsky signed a treaty with Charles X Gustav, in which Sweden recognized Ukraine as “a free people, subject to no one.” In 1709, Hetman Ivan Mazepa and King Charles XII sealed a military-political union in anticipation of war with Russia, but the Ukrainian-Swedish alliance went down to defeat at the Battle of Poltava. That crucial encounter marked Peter the Great's triumph and inadvertently spawned a European fascination with the tragic Ukrainian Hetman.

Although centuries of exploitation, statelessness, and warfare subsequently destroyed much of the cultural legacy of this important period in Ukrainian and Swedish history, the rare Cossack artifacts held in Swedish museums, archives, and libraries survived. Many of those unique items, along with artifacts from Ukraine and several private collections, are being shown for the first time in North America as part of *Ukraine–Sweden: At the Crossroads of History*.

*Professor Alexander J. Motyl
Rutgers University*

Hetman's Mace (Bulava)

PYSANKY THROUGH THE AGES

Reprising a large-scale cultural extravaganza is a challenge—past successes have a tendency to hover as cautionary tales or to evoke subliminal anxiety that new endeavors won't measure up to previous endeavors. The process requires bold plans and attention to minute details; it relies on coordination and symbiosis (among people as well as artifacts) and there is often a precarious balance between aspiration and viability. Any number of circumstances or things can upset this balance and subject the best laid plans to unanticipated upheaval. When such things occur, there are two options—pack it in or soldier on.

Case in point is the experience of Branch 88 of the Philadelphia Regional Council, which, in conjunction with the Ukrainian Heritage Studies Center of Manor College, had hosted a wonderful and well-attended exhibit on Ukrainian embroidery back in 2009. The success of the initial event prompted a follow-up event for 2010—an exhibit of Ukrainian pysanky.

After months of preparation, coordination, hard work, meticulous planning, and all those things designed to make things work, the event was scheduled for February 27. Space was reserved, a brochure was created, invitations were mailed, the availability of the featured speaker was confirmed, flyers were disseminated, and all was good to go. And then the local meteorologists stepped in, predicting that the region was about to be socked with the four or five feet of snow.

There was, assuredly, a moment of dismay—the thought that all those meticulous plans and preparations might be derailed by weather was a bit much to swallow. But those involved were not about to “pack it in.” With some tweaking and fine-tuning and reorganization, the event was re-scheduled for March 13.

Hosted at Philadelphia's Ukrainian and Educational and Cultural Center, the event (co-sponsored by the Ukrainian Heritage Studies Center, Branch 88, and the Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union) included displays of ornate pysanky from the private collections of Olya Kolodij and pysanka artists Sr. Josaphat Slobodian, OSBM, Roksolana Harasymowych, and Roksolana Gili-cinski; and a pysanka writing demonstration by Ulana Prociuk. A hands-on craft corner for children was cheerfully and competently supervised by Irena

(Renya) Gramiak. Kiddie crafts were divided by age: The little ones colored pysanky on paper, fished for krashanky in a tub of water, or arranged magnetic letters into words. The older children were given an info-page of pysanka-related material and worked on a crossword puzzle and a word search (all created and designed by UNWLA Education Chair Christine Shwed). The children were also given a tour of the exhibit.

The exhibit program was officially opened by Branch 88 President Roksolana Luciw, who welcomed guests and introduced the feature speaker for the event, Lubow Wolynetz. A professor of Ukrainian Language and Literature, American Culture, and Library Orientation at St. Basil College Seminary in Stamford, Connecticut, Wolynetz is also curator and librarian of Stamford's Ukrainian Museum and Library and part-time curator of the Folk Art Collection at the Ukrainian Museum in New York. She has extensive knowledge of many aspects and manifestations of Ukrainian folk art, has participated in numerous folk art exhibits on various themes, and has authored over 40 articles for various journals. A polished speaker, who entralls listeners with a comfortable style that makes difficult and intricate subject matter accessible and comprehensible, she lectures frequently and has presented numerous papers (on topics ranging from the women's movement to conservation and preservation of museum artifacts) at conferences. It must be noted here that her attendance at this event was itself a sterling example of soldiering on—a 3-hour drive through wind and rain that included maneuvering past fallen tree limbs and assorted detours.

Wolynetz's presentation began with a riveting discussion of myth and legend arising from the sun and the egg as the universal symbols of life. While cults and myths die, the symbols around which they emerged and evolved live on. She noted that although the practice of creating decorative eggs were not unique to Ukraine, the traditions and customs associated with this art form have endured in Ukrainian folk art far longer than in the folk art of other ethnic cultures. She attributed this phenomenon to Ukraine's history, which until very recently was characterized by a lack of independence and a succession of oppressors, and cited Panteleimon Kulish's observation that while the German lives like a German and a Frenchman lives

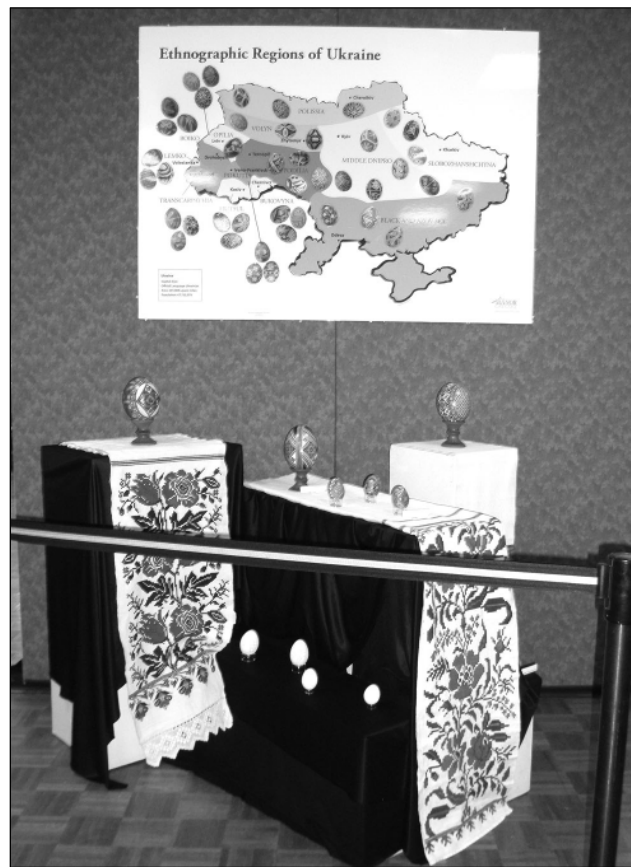
like a Frenchman, the Ukrainian was forced to live on terms prescribed by centuries of foreign rule. It was this lack of autonomy that created the need to have something distinctly “ours”—a cultural proof of existence.

The corollary to this was the inherent conservatism associated with subjugated groups—when endangered, this sociological conservatism serves as protection . . . sublimation rather than confrontation becomes a way of life and folk art is the distinct manifestation of identity preservation. Part of this syndrome is the retention of powerful natural symbols in art—charms and talismans meant to represent the positive forces and aspects of nature, symbols of safety and security. This was particularly true, Wolynetz underscored, because Ukraine evolved as an agrarian society, subject to natural cycles and dependent on seasonal regularities for survival. Nature could be friend or foe—irregularities could wreak havoc on planting and harvesting, and invoking nature’s cooperation through art objects was typical of Ukraine and other agro-societies. Most evocative of such appeals to nature was the symbolic association of the sun and the egg, with the yellow yolk of the egg holding a special value in the symbolic harnessing of the sun’s power to give life and protect against evil.

Wolynetz then discussed pre-Christian variants of the pysanka, among them the hollow clay eggs that were filled with small stones. Archeologists continue to ponder the intent of those who created them. Were they merely rattles for young children? The prevalent view is that this is not likely and that the more likely purpose was their presumed power to frighten away evil spirits.

The speaker also addressed ethnographic research on pysanky, citing the work of 19th century collector and ethnographer Sergei Kulzhynsky, whose book (published in Moscow in Russian) was a compilation of illustrations carefully annotated and identified by region as well as by the individual artist who created each pysanka in the work. Wolynetz also spoke about ethnographer Volodymyr Shukhevych, whose 5-volume study of the Hutsul region of Ukraine included two volumes devoted to pysanky and the Hutsul’s use of natural colors and how the endurance of the art form served as a metaphor for the enduring and unbreakable spirit of the Hutsuls themselves.

In the 20th century, research on pysanky continued. During the Russian occupation of Halychyna in 1914–1915, for example, studies of

Map of regions of Ukraine with pysanky representing different regions. Photo Renya Ciuk.

Ukrainian village life in general included studies of pysanky. Wolynetz also discussed the work of ethnographer Vadim Scherbatiwsky whose conclusions drawn from a study of symbolic motifs suggest that there are three basic motifs which are common to pysanka making—the triangle, the resetta, and the broken cross, and that these motifs (or variations of these motifs) can be seen in all traditional pysanka designs.

One fascinating detail of the presentation was a debunking of the widely held belief that all Ukrainian women and girls made pysanky. This, according to Wolynetz, was not necessarily so. There was a host of professional pysanka makers who were often asked for specific designs and symbols for specific purposes. These professionals often had “sampler” pysanky, each of which was subdivided into sections showing distinct designs and patterns. Several of these samplers are now part of the collections of Ukrainian academic and ethnographic institutions.

Another entertaining and fascinating segment of Wolynetz’s presentation was tied to her

discussion on the art of pysanka making within the context of diaspora life. The pysanka, she explained, first gained recognition and wide popularity in the United States in the 1920s, and this popularity emanated from an odd event that transpired at the Ukrainian store Surma when the store's owner and proprietor struck a deal with a Hutsul, which placed the Hutsul in the store's window writing pysanky. The display soon attracted the attention of shoppers and passersby, and all of the pysanky in the store sold out—at 35 cents each. The following year, the same Hutsul sat in the same window writing pysanky, but the price of the pysanky was now a dollar. Again, they sold out. This enterprise continued from year to year. Then, in 1934, an even odder set of circumstances made the Ukrainian pysanka an “overnight sensation.”

That year, an editor for the *New Yorker* was focusing on another ethnic immigrant group—the Irish—and was planning to write a story on McSorly's, the oldest Irish pub in New York City. His wife tagged along with him to the Lower East Side, but because women were not allowed in the pub, she went next door to Surma and soon lost herself in the art of pysanka making. When her husband wandered in after fulfilling his mission at McSorly's, he saw her diligently at work with her kistka and beeswax and was intrigued. And it was thus that a story about pysanky was published in the *New Yorker* and thus that the art form was popularized and instantaneously and inextricably paired with Ukrainians. It was with this tale that

Lubow Wolynetz transitioned into her concluding statements on the global significance of the pysanka to diaspora Ukrainians—the means to preserve our cultural heritage and a symbol of our ethnic identity.

Pysanky Through the Ages wrapped up with the presentation of door prizes to lucky winners. The prizes included individual pysanky, elaborate baskets filled with wooden pysanky and chocolate eggs, and assorted other craft items. Additional prizes, donated by the Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union, were an HDTV, two \$50 certificates, and one \$25 movie pass.

Attendance, despite foul weather, was high. Among the guests was Ann Marie, a woman who had discovered pysanky while participating in an outreach program to Ukraine several years ago. Hearing about the exhibit from her friend Margaret, a woman from New Jersey who has an online site that invites pysanka fans to meet and chat, Ann Marie flew in from distant New Hampshire.

Among those who must be credited for the success of this event are UHSC Director Sister Marie Francis Walchonsky, OSBM; Sister Mary Cecilia Jurasinski, OSBM, president Manor College; UHSC curator Chrystyna Prokopovych; and Christine Shwed, who designed the event brochure and put in blood sweat and tears setting up the exhibit.

– TSC

Post Script. Branch 88 is already looking ahead and planning for an exhibit on gerdany for 2011.

Ulana Prociuk demonstrating the art of pysanka writing.

Photo Renya Ciuk.

ВШАНУВАННЯ ГЕРОІНЬ УКРАЇНИ

Портрети українських героїнь

Норт Порт, Флорида. 28-го лютого відбувся вечір вшанування пам'яті героїнь України, які присвятили своє життя боротьбі за свій народ, за волю і правду, за національні інтереси України, які смертю здобули безсмертя. Вечір підготував 56-й Відділ СУА ім. Мілени Рудницької. Місяць лютий традиційно присвячуємо жінкам-героїням відомим і менш відомим, які виявили відвагу, самовідданість, мужність, силу волі і духа, які загинули у боротьбі за свою Батьківщину, за націю, але не зрадили нікого.

Численно зібралась громада у залі української католицької парафії Собор Входу в Храм Пресвятої Богородиці. Святково прибрана сцена. Вишиті рушники, колосся пшениці, червоні маки, як незабутній символ нескорених сердець. З портретів дивляться Ірина Сенік, Алла Горська, Стефанія Шабатура.

Хор Союзу Українок під диригуванням Люби Добровольської Інграм молитвою “Богородице Діво” розпочав вечір. Оксана Лев, голова відділу виголосила вступне слово. Ведучою програми була Лариса Шпон. Почесна членка

СУА д-р Іванна Ратич підготувала змістовну доповідь “Наші героїні – вчора, сьогодні, завтра”, у якій згадала жінок від минувшини до теперішніх днів, які стали прикладом для наслідування. Більш детально зупинилась на діяльності Ольги Басараб. Ольга була членом Української Військової Організації, членом Головної управи і касиром Союзу Українок. Мученицька смерть Ольги у польській в'язниці в ніч з 12 на 13 лютого 1924 р. стала однією із найвражаючих подій у 1920-х роках. Цього року випадає 86-та річниця з дня її смерті. В історії українського жіноцтва ім'я Ольги Басараб є особливим поняттям, є втіленням незламної боротьби за Українську Державу. Її знали як національно-свідому українку, взірцеву патріотку, громадянку з високим почуттям відповідальності за долю українського народу. Від дня її загибелі і до сьогодні на її прикладі вихується молодь.

Продовжив програму монтаж “Поклін українським героїням”, приготовлений і виконаний довголітньою союзнякою Галиною Король. Поезію А. Косовської “500” прочитала Марійка Солтис. Вірш Олеся Бабія, присвячений О. Басараб, виконала Ірина Жизномирська. У тиші залі зворушливо звучали пісні “Ой, не зникли золотії терни”, “Стоїть пшениця мов Дунай” на муз. В. Івасюка у виконанні ансамблю “Мрія” у складі Олі Пастернак, Марії Ковальської, Надії Лобур, Зої Филипович під музичний супровід Іраїди Черняк. Христина Боднар Шелдон сольо співом зачарувала присутніх. У її виконанні прозвучали твори на музику М. Лисенка “Єрихонська рожа “ і “Не дивися на місяць весною “. На завершення програми хор союзниць заспівав “Contra Spem Spero” сл. Лесі Українки, муз. Маркович і марш “Ви жертвою впали“. Заключне слово мала голова виконавчого комітету Ліда Белендюк. Хор і всі присутні заспівали гімн “Ще не вмерла Україна“. На цьому завершили вечір пам'яті.

Щира подяка усім членам підготовчого комітету, виконавцям та усім, хто долучився до успішного проведення вечора.

Схилимо голови перед світлою пам'яттю жінок-патріотів, які стали взірцем непохитності та нескореності у боротьбі за соборну і незалежну Україну. Вічна Слава Героям!

*Ірина Брик-Жизномирська,
пресова референтка відділу.*

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ РОКОВИНИ У 65-МУ ВІДДІЛІ СУА, НЮ БРАНСВІК, НЮ ДЖЕРЗІ

Виконавці Шевченківського свята. В центрі сидить о. Роман Пітула, праворуч – керівник драматичного гуртка Віра Мельник, ліворуч – диригентка хору Богдана Гнатик.

В неділю 14 березня ц.р. 65-й відділ СУА організував святкування роковин великого Кобзаря, що стало вже традиційним для української громади у Брансвіку. Свято відкрила голова відділу Наталка Головінська, привітавши гостей. Леся Бабеляк прочитала уривок з доповіді Миколи Руденка «Божественний подвиг Тараса Шевченка».

Далі концертну програму продовжила молодь та дітвора, яку підготувала Віра Мельник при допомозі Люби Каспрук. Спочатку діти заспівали дві пісні: «Зацвіла калина» та «Поклін тобі, Тарасе». Треба було подивляти з якою любов'ю та пошаною малята, шкільна молодь та студенти університетів декламували вірші, співали пісні та виконували сценки з творів Тараса Шевченка. Виконавцями цього дійства були: Леся і Назар Бобеляк, Андрій Партикевич, Петро Роїк, Зоряна та Настя Каспрук, Софійка та Петрусь Пітула, Юля Вознюк, Славчик та Дмитрик Пашков, Микола Биков, Отусь та Дамян Фішер, Настя і Дарина Жиліско, Юліана і Христина Дмитрів, Таня Лабовка, Аня Богуцька, Вероніка Наливайко та Оля Штурмай. Пісні молодих та юних виконавців, які підготувала диригентка церковного хору Богдана Гнатик, виконувалися в супроводі гри на бандурах юних

бандуристів Славчика Пашкова та Юлі Вознюк під проводом Марії Попіль.

Церковний хор разом з союзнянками заспівали «Думи мої», а у виконанні співочого гуртка у складі Богдани Гнатик, Віри Мельник, Миросі Штурмай, Марусі Гавданович, Івана Челака та соліста Андрія Гавдановича чудово прозвучали пісні «Така її доля», «Зоре моя вечірняя» та «Спи, Тарасе». Глибоко зворушила слухачів деклямація високо патріотичного вірша «Слово до Шевченка» у виконанні Миросі Штурмай. Закінчився концерт Шевченківським «Заповітом», який співали всі присутні в залі.

Із заключним словом виступила ведуча Оля Городецька, подякувавши всім виконавцям концертної програми та тим, що її підготували, а також всім присутнім у залі за теплу підтримку. Ми, союзнянки, раділи, що так багато молоді взяли участь у святі, раділи за допомогу і посвяту їх батьків, бо молодь – це наша надія, це – майбутні союзнянки, котрі прийдуть нам на зміну в громадській праці. Честь їм і слава.

Прихід з імпрези висилаємо сиротам в Україну.

*Оля Городецька,
пресова референтка 65-го відділу СУА.*

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 33-го ВІДДІЛУ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ПАРМА, ОКРУГА ОГАЙО

Загальні збори відбулися 7-го лютого 2010 року в домівці „Дискусійного Клубу” в будинку ім. Т. Шевченка.

Збори відкрила голова відділу Ольга Дем'янчук молитвою за наших хворих членок (яких, на жаль, щораз більше). До Президії зборів увійшли: Лукія Гриців – голова, Ірина Кріса – заступниця голови, Оксана Шараневич – секретар. Заслухано звіти всіх членок Управи та голови відділу. Голова Контрольної комісії Ірина Дубас вказала у звіті, що всі касові книги знаходяться в порядку і висловила подяку Люсії Медицькій за її зразкову працю.

На пропозицію Номінаційної комісії, яку очолювала Ірина Кріса, вибрано нових членів Управи відділу, до якої увійшли: Ольга Дем'янчук – голова, Євгенія Бенко – перша заступниця голови, Лукія Гриців – друга заступниця голови, Стефа Балагутрак – кореспонденційна секретарка, Оксана Шараневич – протоколярна секретарка, Люся Медицька – скарбник. Референтки: Ірина Стахур – організаційна, Олена Хміляк – культосвітня і зовнішніх зв'язків, заступниці – Любомира Мичковська і Любов Боднар, Ірина Стахур – стипендійна, Ірина Кріса і Стефа Швед – суспільної опіки, Любомира Мичковська – пресова, Анна Кілярська – господарська. Контрольна комісія: Ірина Дубас – голова, Стефа Балагутрак і Ніна Сікора – члени.

Опісля слово мала Іванна Шкарупа – голова Окружної Управи СУА, яка висловила глибоке признание і щирю подяку всім членкам Управи за їхню віддану і гідну подиву жертвенну працю в нашій організації і поза нею, а саме: турботу про наших хворих і немічних членок, допомогу потребуючим в Україні, передусім бабусям і сиротам. І. Шкарупа повідомила, що на заклик Головної Управи СУА в справі допомоги тим, що проживають в домах для немічних, нашій окрузі призначене місто Чернівці.

Новообрані члени Управи відділу спільно з членками вирішили переслати для Українського Музею в Нью Йорку 500 доларів в пам'ять Ярослава Куровицького, мужа Почесної голови СУА Ірини Куровицької. А також 500 доларів на Пресовий фонд журналу „Наше Життя” у пам'ять довголітньої Почесної членки нашого відділу Степанії Городиської.

Голова відділу Ольга Дем'янчук висловила подяку за довір'я і заохотила всіх членок відділу до тісної співпраці, яка так нам необхідна. Молитвою за здоров'я нашої Почесної членки Емілії Воляник закінчено збори.

*Любомира Мичковська,
пресова референтка.*

Гумор

Данило іде на прохід і бачить в каналі жабу. Раптом жаба озивається до нього:

– Гей, старий! Як ти мене поцілуєш, я перемінюся в прекрасну принцесу і ти зможеш любитися зі мною кожна ніч.

Данило підняв жабу і сховав до кишені.

Жаба відзивається до Данила:

– Гей, старий! Ти не чув, що я казала? Поцілуй мене, я перемінюся в прекрасну принцесу і ми зможемо любитися кожною ніч!

Каже Данило:

– Я чув тебе зовсім добре, але в моєму віці я волію мати жабу, що говорить...

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 108-го ВІДДІЛУ СУА ім. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ, НЮ ГЕЙВЕН, ОКРУГА НОВА АНГЛІЯ

Членки 108-го Відділу СУА.

Перший ряд (ліворуч): Христя Мельник, Уляна Зінич, Діонізія Брочинська, Славка Горбата, Ольга Фурманик, Арета Геран, Ірена Гладка, Оріся Мандич, Марійка Антонишин. Другий ряд (ліворуч): Данка Сендіч, Дозя Бистрянник, Мари Анн Мікоски, Галина Марків, Оріся Яновська, Дарія Марків, Еміля Іванів, Леся Палмер, Ірена Лімбергер, Надія Троян, Рома Тібодо. Неприсутні: Ліда Хома, Галина Федорук, Геня Гарвей, Марія Гуненко, Анна Салеммі, Ляріса Свартвоут.

Загальні збори відбулися 21-го лютого 2010 р. в церковній залі Св. Михаїла, на які численно зібралися членки відділу. Головою зборів була Христя Мельник, секретарювала Оріся Яновська. Голова Округної Управи СУА Зоряна Мішталь репрезентувала округу. Новообрана Управа відділу на 2010 рік: голова – Арета Геран, заступниця – Ольга Фурманек, протоколярна і кореспонденційна секретарка – Діонізія Брочинська, скарбник – Славка Горбата. Референтки: імпрезова – Ліда Хома, суспільної опіки – Ірена Лімбергер, архівна – Оріся Мандич, організаційна – Дарія Марків, виховна – Христя Мельник, музейна – Рома Тібодо, стипендійна – Надя Троян, культурноосвітня – Оріся Яновська, пресова – Марійка Антонишин. Контрольна комісія: Анна Салеммі – голова, Христя Мельник і Рома Тібодо – члени.

Марійка Антонишин, пресова референтка.

ПРИВІТ:

*З нагоди надзвичайної події, Хрещення 131-го Відділу Союзу Українок Америки,
членки 92-го Відділу СУА*

бажають Вам найкращих успіхів у Вашій праці для СУА, громади і України на многії – многії літа!

– Татіяна Рішко, голова 92-го Відділу СУА, Менвіл, Нью Джерсі.

Поправка: У квітневому (2010) числі журналу „Наше Життя”, ст. 4, в останньому реченні 5-го абзацу слід читати „...з Софією Русовою...”. Україномовний редактор журналу вибачається за допущену помилку перед автором статті Іриною Куровицькою.

Corrections: In the table of contents of the March 2010 issue, the name of author Irena Pyskir-Bilak (author of “Nostalgia for an Extraordinary Tradition,” page 19) was misspelled. Under the list of donors supporting the UNWLA Scholarship Program on page 32 of the same issue, the name of д-р Роман Біляк was also misspelled. We apologize for the typographical errors.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ ХОРУ «ДУМКА»

Хор «Думка» безперечно був і є головним репрезентантом українського хорового мистецтва в Нью Йорку. У Квітну неділю 28-го березня відбувся Ювілейний концерт хору «Думка» з нагоди 60-ліття існування. Ювілейний концерт підтвердив великий труд диригента і хористів у пропагуванні української пісні та збагаченні культурно-духовного життя української діаспори. Приємно відзначити, що в хорі співає багато союзниць Округу Нью Йорк: Оксана Макарук (1) – член Окружної Управи СЧА, Роксоляна Подпірко (30), Олена Лозова (64) – член Управи відділу, Оля Гаєцька (83), Дарія Дроздовська (83) – член Екзекутиви СЧА, Леся Яблонська (83), Галина Жукевич і Віра Нестерівська (125), Світлана Махно (127) – голова відділу.

– Наталка Соневицька.

BRANCH 91 OF BETHLEHEM, PENNSYLVANIA, HOSTS CAPTAIN HEIDEMARIE STEFANYSHYN-PIPER

Annual get-together of Branch 91 of Bethlehem, Pennsylvania (Philadelphia Regional Council) held at the home of Mrs. Oksana Kipa. An honored guest at this year's gathering was Captain Heidemarie Stefanyshyn-Piper, Mission Specialist of two Space Shuttle Endeavour flights (seated in center). Guests enjoyed seasonal delicacies as well as music by the Kazka ensemble of Northampton.

НА ДОПОМОГУ І ДОГЛЯД СТАРШИХ В УКРАЇНІ

Замість квітів на свіжу могилу незабутньої Мами **бл. п. Марії Михайлів** довголітньої членки 1-го Відділу і бувшої голови (1975) 21-го Відділу, \$100 на допомогу і догляд старших в Україні складає – Тетяна Гарт.

ФОНД ОЛЕНИ ПОТОЦЬКОЇ

50 дол. 106-ий Відділ СУА, Гартфорд, Коннектикут.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ”

- 2,000** дол. 56-ий Відділ СУА, Норт Порт, Флорида.
- 500** дол. 106-ий Відділ СУА, Гартфорд, Коннектикут.
- 250** дол. in memory of **Jaroslav Kurowyckyj** from the members of Branch 12 in Parma, OH. We extend our deepest sympathies to Mrs. Kurowyckyj and her family.
- 100** дол. в пам'ять **бл. п. Анни Кальби**. Округа СУА Детройт.
- 100** дол. в пам'ять **бл. п. Ярослава Куровицького** 62-ий Відділ СУА в Глен Спей, Нью Йорк.
- 100** дол. на свіжу могилу **бл. п. Ярослава Куровицького**, чоловіка Ірини Куровицької – довголітньої голови СУА. 65-ий Відділ СУА в Нью Бронсвік, Нью Джерсі.
- 100** дол. 120-ий Відділ СУА, Рочестер, Північний Нью Йорк.
- 100** дол. в пам'ять моїх друзів з підпільних стежок **сл. п. Марії (Оксани) і Модеста (Горислава) Рітецьких, св. п. Катерини Стах і приятельки св. п. Діонізії (Нусі) Ненадкевич**. Анна і Роман Байляки.
- 50** дол. в пам'ять **бл. п. Ярослава Куровицького**. 17-ий Відділ СУА, Маямі, Флорида.
- 50** дол. в пам'ять **бл. п. Ярослава Куровицького**. Висловлюємо глибокі співчуття дружині п. Ірині та її родині. Марта Богачевська-Хомяк і Ростислав Хомяк.
- 50** дол. у пам'ять **св. п. Ярослава Куровицького**. Шановній Почесній голові СУА п. Ірині Куровицькій складаю щирі співчуття. Ірина Руснак, Почесна членка СУА.
- 50** дол. в пам'ять **бл. п. Ярослава Куровицького**. Висловлюю щирі співчуття п. Ірині Куровицькій та цілій родині. Лідія Черник, Почесна членка СУА.
- 50** дол. в пам'ять **бл. п. Ярослава Куровицького**. Дорога Ірено! Прийми з глибини серця співчуття. Світлої пам'яті Славко на все залишиться в моїх споминах як надзвичайно гостинний, щедрий та забавний. Знай, що ми всі сестри-союзянки ділимося Твоїм горем. Вічна Йому пам'ять! Світка Іваницька.
- 50** дол. у пам'ять **бл. п. Ярослава Куровицького**. Ірена і Лариса Саляк.
- 50** дол. замість квітів на могили моїх рідних з нагоди Великодня. Дарія Гусар.
- 50** дол. Мирослава Кузьо, членка 106-го Відділу СУА, Гартфорд, Коннектикут.
- 50** дол. Olga Pospolita.
- 50** дол. через 65-ий Відділ СУА з вдячності членкам відділу за співчуття та датки на „Наше Життя” по смерті батька. Стефанія Старожитник.
- 25** дол. замість квітів на могилу **бл. п. Анни Кальби**, активної членки 32-го Відділу СУА. Донці і синовій з родинами складаю співчуття. Надія Бігун.
- 25** дол. замість квітів на могилу **бл. п. Миколи Василика**, чоловіка нашої членки Олі Василик. Управа та членки 56-го Відділу СУА.
- 25** дол. замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Люсі Гарасимів**. Родині Покійної складаємо щирі співчуття. Богдан і Ореста Ткачуки.
- По 25** дол. Христина Голубець, Татяна Дурбак.
- 20** дол. Уляна Дячук.
- 20** дол. в пам'ять **бл. п. Михайла Блендоногого** через 49-ий Відділ СУА. Василина Осташук.
- 10** дол. в пам'ять **бл. п. Ярослава Куровицького**. Олег і Олена Колодій.
- По 10** дол. Zenovia Czornyj-Golia, Zina Michajliczenko.

Марія Футей Юрків

*Сило ж моя сило, де ж ти ся поділа?
Десть там в чистім полі на березу сіла...*

Ці слова часто любила повторювати бл. п. Марія Футей Юрків і цими ж словами почав своє прощальне слово Її син д-р Богдан Футей. Мені теж припав сумний обов'язок попрощати на вічний спочинок, де нема ні болю, ні терпіння, а життя безконечне, нашу Посестру, членку 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді бл. п. Марію Футей Юрків, яка відійшла у Вічність 2 березня 2010 року.

Народилася бл. п. Марія 21-го вересня 1919 р. в селі Палагичі Тлумацького району Івано-Франківської області в родині Олекси і Анни Ворошук, де були ще дві сестри – Петрунька і Оленка. В родинному селі Марійка належала до молодечої патріотичної організації «Луг», брала участь в різних читачьких гуртках. В 1936 р. одружується з Петром Футеєм, а 1939 р. в них народжується син Богдан.

А дальша життєва дорога Покійної була такою, як у багатьох із нас, приречених залишити свою рідну землю і під тиском ворожої більшовицької навали податися на Захід, у невідоме. Першою пристанню родини була Німеччина, табори пересильних осіб: Ульм, Страсгоф, Міттенвальд... а потім переселення таборових людей до Англії, Америки, Австралії, Бразилії, Канади, Аргентини, куди, власне, в 1948 р. переїхала родина Футеїв.

В Аргентині Марійка, крім родинних обов'язків, включається в роботу місцевих українських організацій «Просвіта» та «Відродження». Возить сина Богдана до молодечої

організації Пласту. Після певного часу родина прибула до США у місто Клівленд, де виростає син Богдан, досягаючи ступеня д-ра права та Федерального Судді.

Покійна ще з дому була вірною в любові до своєї церкви, свого народу, тому відчула і тут потребу включитися в роботу жіночої організації СУА, щоб мати змогу нести поміч потребуючим братам і сестрам, розкиданим долею по цілому світу.

Обізнана в організаційних справах, Марійка ввійшла до управи відділу, де очолювала референтури: стипендійної акції, суспільної опіки, господарської, в котрій випікала смачні булки для різних заходів відділу, провадила касові книги.

Бл. п. Марійка була веселою вдачі, в Її товаристві завжди було приємно бути, часто забавляла союзянок і гостей різними приповідками з народної творчості, а знала їх безліч. Покійна була відданою родинному життю. Безмежно любила свого сина Богдана, тішучись його успіхами, невістку Миросю, внуків Андрія, Лїду і Дарцю і шестеро своїх правнуків.

В 1974 р. помирає чоловік Петро і в 1981 р. Марія одружується вдруге з Іваном Юрковим. На деякий час виїжджає на Флориду, а, повернувшись, не перестає віддавати всю себе громадській праці.

Закінчила пращальну розповідь про покійну Оксана Шараневич традиційним звичаєм, який впровадила ще давно Почесна членка СУА Ірина Кашубинська, вклавши в домовину Покійної грудку рідної землі, яку вона так любила, для якої трудилася все своє життя. Ця грудочка землі з могили патронки Відділу Лесі Українки в Києві, зашита в подушечку кольорів державного прапора України, щоб чужа, але привітна американська земля була Їй легкою.

Вічна Їй пам'ять!

*Ольга Дем'янчук,
голова Відділу.*

Ірина Ставнича

Ірина Ростислава (Реня) Ставнича відійшла у вічність 28-го жовтня 2009 р. у місті Вашингтоні. Громада втратила пластову та парафіяльну діячку, а наш відділ втратив працюючу союзянку.

Реня народилася 27-го жовтня 1927 р. в родині Любові і Петра Петриків у м. Львові і там провела свої дитячі роки. Війна примусила родину покинути рідну землю, а по війні Реня з родиною опинилася в таборі для переміщених осіб у Міттенвальді (Німеччина). Там вона, здавши матуру, почала студіювати фармацію в м. Мюнхені.

Дальша еміграція привела родину Петриків у США. Спочатку до м. Буффало, де Реня в 1950 р. одружилася з Миколою Ставничим. Тут у них народилися два сини Ярослав і Петро. В 1956 р. молода родина переїхала до Вашингтону,

де на світ прийшли доні Тамара і Тетяна. Микола і Реня відзначалися активною діяльністю в українській громаді: були співзасновниками Пластової дільниці у Вашингтоні, де Реня довгі літа була новацькою та юнацькою виховницею і проводила літні табори. Як членка 78-го Відділу США, Реня виконувала різні функції в управі відділу. Ставничі були співзасновниками парафії Святої Тройці, а Реня довгий час була головою Сестрицтва та проводила недільні обіди в парафії.

В додатку до родинних та громадських обов'язків Реня багато часу віддавала професійній праці. Закінчивши курси цитології, вона працювала в лябораторіях університету Джорджтаун, шпиталі Волтер Рід, закінчила професійну діяльність керівником цитологічної лябораторії управи міста Вашингтону.

Реня залишила в смутку чоловіка Микола, синів Ярка та Петра, доньок Тамару та Тетяну, невісток Марту та Христю, зятя Романа та внуків Стефана, Діяну, Юрія, Ларису, Марію і Лесю. Пращали Реню на тризні велика родина та численні друзі, котрі ділилися споминами про Покійну. Особливо цікавим був теплий лист-спомин приятельки з дитячих літ Олі Ференцевич-Чмоли про спільні переживання в школі та в Пласті передвоєнного Львова, про страх і голод під большевицькою та німецькими окупаціями.

Христина Шипилява,
пресова референтка 78-го Відділу США.

Ліна Костенко

Безсмертя є ще де-не-де.
Не треба думати мізерно.

Хтось перевіяний, як зерно,
у ґрунт поезії впаде.

Митцю не треба нагород.
Його судьба нагородила.

Коли в людини є народ,
тоді вона уже людина.

Тамара Вітковицька

1-го січня 2010 р. відійшла у вічність бл. п. Тамара Вітковицька. Покійна визначалася милою, чутливою і товариською вдачею, працьовитістю і обов'язковістю. Народилася в 1930 р. у Млинові на Волині в родині лікаря-ветеринара Євгена та Віри Бачинських. В 1937-38 роках батько Тамари перевіз родину, в якій вже був братчик Олесь, до Дрогобича, де був призначений директором фабрики консервів. Тамару записали до школи, яка була відома тим, що тут колись вчився славний Іван Франко.

Війна, переселення та еміграція перетворили родину в категорію ДіПі, що замешкала на декілька років в Мюнхені та навколишніх містечках в Німеччині. Там молода Тамара здала матуру, працювала в американській допомогівій організації UNRRA та два роки відвідувала виклади в УТГІ.

У 1950 р. родина переїхала в США, на ферму в штат Вірджинія. В короткому часі при

допомозі католицьких священників родина переїхала до Вашингтону, де починало розвиватися українське громадське життя. Тамара, працюючи, допомагала утримувати родину, ходила на вечірні курси бухгалтерії, а згодом працювала за фахом у найбільшій Вашингтонській крамниці Woodward & Lothrop.

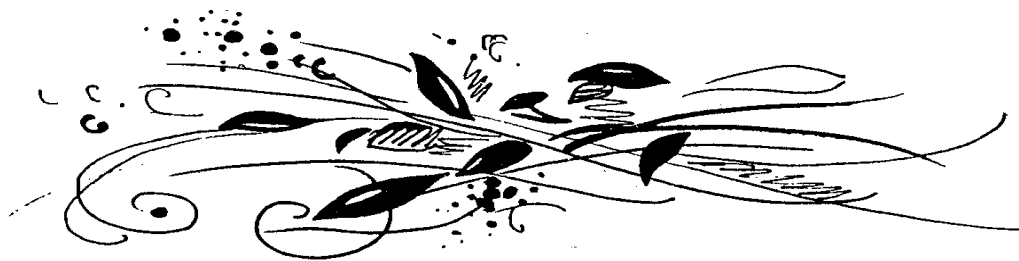
В 1959 р. вийшла заміж за Ігоря Вітковицького і вони обоє включилися у громадську працю. Тамара була активною в Об'єднанні українців Вашингтону, а пізніше стала членкою 78-го Відділу СУА. Впродовж багатьох років вона охоче та сумлінно виконувала функцію господарської референтки, а в її домі щорічно відбувалася різдвяна вечірка союзянок. Родина Вітковських через довгі літа сприяла розвитку Музею в Нью Йорку.

З часом, коли родина Вітковських збільшилася, адаптувавши дівчинку Дану, Тамара всеціло віддалася вихованню доні. Вітковські провадили надзвичайно гостинний дім, а Тамара славилася своїми кулінарними здібностями. А тому, що вона дуже любила звірят, Тамара присвячувала ще й час для хатньої менажерії, лісовим звірятам та пташкам поблизу хати.

Пізнішими роками вона важко хворіла, але без нарікань проходила курс лікування. Однак остання атака хвороби перемогла її і вона відійшла якраз у день свого народження. Залишила в смутку чоловіка Ігоря, доньку Дану, внучок Христину і Аманду, брата Олесья з родиною, сестер-союзянок та багато друзів.

Вічна Їй Пам'ять.

Христина Шипилява,
пресова референтка 78-го Відділу СУА.

Скарби

*Найціннішим скарбом, яким Бог обдарував людину, є свобода.
Хто змирився з рабством, той став на коліна перед дияволом.*

Правдиво багатий не той, хто багато набув, але той, хто багато роздав.

Любов до Бога і Батьківщини – це дві найбільші любові кожної благородної душі.

Степанія Городиська

20-го січня 2010 р. відійшла у засвіти ще одна Почесна членка 33-го Відділу ім. Лесі Українки в Пармі, Огайо св. п. Степанія Городиська. Ще здавалось зовсім недавно наш Відділ святково відзначав Її 90-ліття, та цього року після важкої недуги покинула світ.

Народилася покійна п. Стефа в 1913 р. в Сильці біля Самбора в родині Івана та Катерини Захарків. З дому винесла глибоке релігійне і патріотичне виховання. Початкову школу закінчила у рідному селі, а учительський семінар у Самборі. Тут включилася до «Пласту». Після розв'язання «Пласту» польською владою бувала учасницею літніх таборів у Підлютому в Карпатах, що їх організувало товариство «Вогні». Тут мав свою резиденцію князь Укр. Церкви митрополит Андрей Шептицький, який був патроном «Пласту». Перебуваючи літом у таборах, молодь відвідувала улюбленого Опікуна, між ними була і п. Стефа.

Після закінчення учительського семінару п. Стефа не могла, як багато українців, отримати працю вчительки, тому включилася у просвітнянську роботу, ведучи дитячі садочки в Самборі та околицях. Тут стала членкою Союзу Українок. В 1938 р. одружилася з правником Ярославом Городиським і проживала в Дрогобичі. Там народився син Ігор в 1944 році. Родина, втікаючи перед більшовицькою навалою, опинилась спершу в Словаччині, згодом у Німеччині, де народився син Зенко. В 1948 р. емігрували до США і поселилися в Клівленді. В 1952 р. тут створився 33-й Відділ СУА ім. Лесі Українки і п. Стефа була однією з його засновниць. За її ініціативою був створений комітет «Мати і дитина», який вона очолила. Розвинулася акція допомоги тим, які залишилися в Європі, і тут

покійна брала велику участь. У 33-у Відділі СУА п. Стефа багато років належала до його управи, займаючи пости референтки: пресової, культ-освітньої, суспільної опіки. Один рік була головою. На протязі 8-ми років належала до Окружної Управи СУА в Огайо, де займала пости виховної референтки та суспільної опіки, 6 років секретарювала.

Покійна відзначалася лагідною і згідливою вдачею, що допомагало їй у праці. В час святкування 30-ліття Відділу п. Стефа отримала від Централі СУА золоту відзнаку за довголітню активну працю.

Отримана нею з родинного дому глибока релігійність допомагала їй поборювати важкі життєві випробування: спершу втрату старшого сина, пізніше мужа, якого роками в часи його недуги віддано доглядала.

У церкві св. Андрія, до якої належала, довгими роками організувала реколекції, з яких користали і численні парафіяни з інших церков.

Крім праці в нашому відділі, п. Стефа повних 20 років вчителювала в суботній «Рідній школі». Її педагогічний хист, доброта і лагідність викликали любов і пошану дітвори, їх батьків та вчительського збору до неї. В «Рідній школі» від початків була створена організація «Учительська громада», до якої належали всі вчителі, немов члени однієї великої родини. Її управа, до якої належала покійна, організувала з різних нагод вечори-зустрічі, де була нагода поготорити і поділитися враженнями та споминами з минулих часів, проводились літературні вечори із запрошеними доповідачами, на які приходили не тільки вчителі, але й запрошені гості.

Відійшла від нас довголітня Почесна членка СУА, яких тепер так мало. Залишила в смутку сина Зеновія, улюблену сестру Ірину з мужем інж. Романом Стахуром, які так віддано її доглядали, та їх дітей і всю нашу союзянську громаду.

Прощайте, дорога пані Стефо, і спійте спокійно на гостинній американській землі. Ви гідно виконували свої обов'язки і терпеливо переносили всі життєві труднощі.

Згідно з традицією нашого Відділу, п. Євгенія Бенко вложила в домовину грудку землі з України.

*Любомира Мичковська,
пресова референтка.*

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

ВІСТІ СТИПЕНДІЙНОГО БЮРА СУА

8 березня 2010 року ми радо вітали гостю з Києва Еллу Ламах у Стипендійному бюро СУА. Елла була членом делегації з України до ООН та брала участь у форумі «Пекин + 15», що проходив на початку березня в Нью Йорку. Елла є директор департаменту сімейної та гендерної політики Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. З Еллою ми знайомі давніше та цінуємо її працю з молоддю в Україні. Ось як вона нам написала:

«Шановні Союзянки Америки! Ваш приклад відданої роботи для України слугує для мене поштовхом для активної діяльності в Україні. Всі ці роки, коли важко буває, я згадую Вас і починаю знову працювати. Дякую Вам за Вашу працю для наших дітей та нас. З повагою, Елла Ламах.»

Складаю найщирішу подяку усім спонсорам-опікунам поодиноких стипендіатів та добродіям, які своїми жертвеними внесками уможливили Стипендійній Акції СУА надати 494 стипендії в 2009 році на суму 95,915 дол. з таким розподілом: 444 стипендій в Україні, 46 стипендій до Бразилії та 4 в Аргентину.

Елла Ламах сидить, за нею стоять: Вікторія Міщенко, М. Оріся Яцусь, Марія Полянська та Анна Кравчук.

Повідомляю, що звітна брошура Стипендійної Акції СУА за роки 2002-2007 була розіслана усім спонсорам. Якщо Ви ще не одержали, то прошу ласкаво нас повідомити і ми негайно Вам вишлемо. Зокрема дякую за датки на покриття коштів друку цієї книжечки. Нещодавно ми одержали листа разом із щедрим внеском.

«Шановні Пані! Вам Привіт і Пошана! Ваша «кореспонденція» книжечка прийшла. Видно, що Ви вклали багато зусиль зібрати і надрукувати факти про Ваші дії – дуже ділово! Дякую. ...Пересилаю підтримку Вашої стипендійної/громадської Програми – ДОБРЕ ДІЛО. Бажаю Вам успіхів. Також включаю “дещо” (про мою працю) для Вашої інформації. З повагою,

John C. Kark, Colonel, US Army Retired, San Diego, CA.»

Тут слід підкреслити, що полковник Карк очолює Комітет Допомоги Українським Сиротам і Дітям Без Батьківської Опіки від 1993 року. Обсяг його невтомної праці включає усі області України і допомогу надано тисячам сиріт та дітям без батьківської опіки. Нехай Господь надалі благословить Вашу працю!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА.

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛЮТИЙ і БЕРЕЗЕНЬ 2010

1,000 дол. Маріанна Мисишин (ВЧ); **670 дол.** 107 Відділ СУА (107); **500 дол.** Фондація Українського Народного Дому, Пассейк, Н. Дж., William K Figley (98), John S Kark Ph.D, Д-р Любомир і Марія Явні (86); **440 дол.** 30-ий Відділ СУА (30), **350 дол.** 106-ий Відділ СУА (106); **250 дол.** Іванна Горчинська (22), Христина Стасів Лазарчук, Mike Maskin; **225 дол.** Сузанна Казанівська (22), Оксана Мельник (22); **220 дол.** Ihog & Olya Hron (56), Люба Лاپичак-Леско (86), Марта Турчин (111), 38-ий Відділ СУА (38), 45 Відділ СУА (45); **200 дол.** Karen Ann Johnson, Ольга Лушняк (22), 22-ий Відділ СУА (22); **110 дол.** Emil & Irene Dochuch, Татіана Стахів, 67 Відділ СУА (67), 89-ий Відділ СУА (89); **100 дол.** Марта Мулик Баксер, Богдан і Ірена Глушевські, Ольга Ракоча (34), Ірина Руснак (ВЧ), Олена і Марта Шиприкевич (43); **50 дол.** Зеновія Бігун (111), Анна Омельчук, Міра Оришкевич (12), Зеновія Стецишин (22), Люба Шеремета (22); **42 дол.** Рената Бігун (28); **25 дол.** Michael Swinchuk, Rose Worobel (106); **20 дол.** Myroslawa Batorfalvy (22); **10 дол.** Y. D. Oleksiw, Elizabeth Suchorski.

ІЗ РІЗНИХ НАГОД

Стипендійна Акція 49-го Відділу СУА в Баффало, Н.Й. розпочала грошеву збірку на стипендії з початком лютого 2010 року. Збірка продовжуватиметься ще протягом місяця березня. В залученні пересилаю зібрані вже 1,000 дол. (300 дол. д-р Уляна Лоза; по 100 дол Анна і Петро Поліщук, Марта Перейма, Оксана Салдит; по 50 дол. Ольга Чмола, Мері Боднар, Татіяна і Микола Паславські, Ореста Перейма, Емілія Святківська; 30 дол. Андрій і Герт. Дякун, по 20.00 дол Віра Мальческа, Елла Стром, Пол і Мері Вартко, Васирина Остапчук, Марія Дранка, Ева Ковтало). Оксана Салдит, референтка стипендій 49-го Відділу СУА, Баффало, Н. Й.

Дирекція Фондації Українського Дому в Пассейку високо цінує Вашу працю в уділенні стипендій

потребуючим студентам. Наша організація все має спеціальний сентимент до допомоги українській молоді. З того приводу прошу прийняти нашу скромну пожертву в сумі 500 доларів на продовження цієї шляхетної праці. З належною до Вам пошаною, Володимир Рудакевич, голова; Іван Чучак, секретар.

Пересилаю 110 дол. на стипендію для Юлії Данилів, на яку зложили членки, через 38-ий Відділ СУА: 50 дол. Оксана Руда-Бентлей; 40 дол. Марина Дурбова; 10 дол. Ання Савич; по 5 дол. Теодосія Федак, Ждана Федущак. Оксана Мошинська, референтка стипендій 38-го Відділу СУА, Денвер, Колорадо.

В пам'ять **бл. п. Маркіяна Онуферка**, який упокоївся в Бозі 9 січня 2010, пересилаємо 100 дол. до Меморіального фонду ім. Лідії Бурачинської-Рудик при Стипендійній Акції СУА. Олена і Марта Шиприкевич.

В пам'ять моєї співпрацівниці в Союзі Українок Америки та Осередку Української Спащини **св. п. Марії Крамарчук** і щирих Союзянок **св. п. Марії Костів** і **св. п. Катрусі Ляльки** складаю на потреби Стипендійної Акції СУА 100 дол. Вічна Їм пам'ять! Ірина Руснак, Рочестер, Н. Й., Вільна членка СУА.

В пам'ять моєї матері, бл. п. Анастасії Мисишин та хрещеної матері **бл. п. Ярослави Оренчук** пересилаю 1,000 дол. на продовження стипендій моїм стипендіатам. Маріанна Мисишин, Спрінгфілд, МА, Вільна членка СУА.

Пересилаю 215 дол. зібраних замість квітів на могилу **бл. п. Романа Винника** на потреби Стипендійної Акції СУА, через 89-ий Відділ СУА в Кергонксоні, Н. Й. По 50 дол. Оксана Ленець, Зенон і Ольга Савчуки, Анна Слободян; 25 дол. Мирослав і Надія Шмігелі; по 20 дол. Силвія Кузів, Зоя Турчин. Ольга Савчук, референтка стипендій 89-го Відділу СУА.

Замість квітів на свіжу могилу моєї приятельки **бл. п. Дарії Пасічняк** складаю 50 дол. на Стипендійну Акцію СУА в Її пам'ять. Дарія Струк Гусар, Торонто, Канада.

Щиро дякуємо!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА,
М. Оріся Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА.

UNWLA, Inc., Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone / Fax: 732-441-9530

Email: Mariapolanskyj@verizon.net

KNEE PAIN

by Ihor Magun, MD, FACP

Among the ten most common problems presented to physicians, knee pain always tops the list. Knowing the basic anatomy of the knee makes it easier to understand the various causes for knee pain. The basic anatomical description below can help you visualize what the knees do, what can go wrong, and what can be prescribed to fix the problem.

Understanding the Knee. The knee joint has three compartments. The large upper (thigh) bone is called the femur and sits on the (shin bone) tibia. Together these two bones form the main knee joint. This joint has an inner and an outer compartment that form a second compartment. The kneecap (patella) sits on the femur and forms the third compartment, the patellofemoral joint. For joint stability and strength, two distinct sets of ligaments surround the knee joint—one on the inside and the other on the outside (collateral ligaments) and anterior and posterior cruciate ligaments, which cross within the joint. Ligaments are fibrous tissue that connects to bone or cartilage. Tendons are fibrous tissue that connects muscle to bone. All of these work together to provide knee stability. A thick cartilage pad called the meniscus is found between the two joints formed by the femur and tibia. This pad absorbs the load of the body above the knee when you are standing. The knee is a weight-bearing joint and the meniscus serves to evenly load the surface during walking and distributes joint fluid for lubrication. Small fluid-filled sacs called bursae surround the knee joint and provide a gliding surface that reduces the friction of the tendons. Finally, thigh muscles move the knee. Quadriceps muscles (in the front of the thigh) allow for extension of the knee; hamstring muscles (in the back of the thigh) flex the knee.

Common Knee Injuries. Falls can cause knee damage. The extent of the damage can sometimes (but not always) be revealed with an X-ray, which can show bone and soft-tissue swelling. An X-ray, however, may not show a torn or injured meniscus or ligament so other diagnostic technology (such as an MRI scan) may be necessary. Muscle injuries primarily occur with accidents and new exercise routines and are commonly experienced by weekend warriors. Such injuries are not as debilitating as those that damage bones or the meniscus or the ligaments. They are frequently self-diagnosed and self-medicated.

Osteoarthritis. Osteoarthritis presents with knee pain, primarily with standing or walking. The most common cause is being overweight. The excess weight causes pressure and leads to degeneration of the cartilage with loss of the cushioning effect and the result is bone pressing on bone. Frequently, injecting a lubricating material “buys time” for surgical correction or weight loss. For every pound you lose, there is a four pound decrease in weight bearing pressure on the leg. A five pound weight loss (something that can be easily achieved) provides 20 pounds of relief.

Arthritis. Arthritic complaints present in many ways, but with classic rheumatoid arthritis the symptoms are bilateral swelling; the knees are often red and warm to the touch. If these symptoms are found only in one knee, the problem may be gout or pseudogout or may stem from a sexually transmitted disease. These conditions are usually treated with oral medications. Problems occur when chronic inflammation destroys the joint.

Tumors. Tumors of the knee are rare except in young men and women. Unexplained knee pain in young people should never be ignored.

Bursitis. Inflammation of the bursa (sacs) most commonly occurs on the inside of the knee (anserine bursitis) and in front of the knee cap (patellar bursitis). This condition can cause severe pain (with specific points of tenderness) and occurs in people who kneel for prolonged periods of time. Bursitis can also be caused by certain traumatic injuries.

Chondromalacia or the patellofemoral syndrome. This is one of the most common causes of knee pain in teenage girls. What occurs is softening of the cartilage beneath the patella. The patella then rubs against the femur and erodes the cartilage. The actual cause of this excessive and uneven pressure is primarily due to structural changes that accompany rapid growth. This condition can be treated and should always be addressed.

MASHA ARCHER

'maria muchin'

extraordinary jewelry

Saks Fifth Avenue
611 Fifth Avenue
New York • 212-753-4000
www.saksfifthavenue.com

The Ukrainian Museum Gift Store
New York • 212.228.0110
www.ukrainianmuseum.org

FireBird Restaurant
New York • 212.586.0244
www.firebirdrestaurant.com

Ritz-Carlton Hotel Gallery
Naples FL • 239.598.3300

La Perlelle • Saint Armands Circle
Sarasota, FL • 941-388-2458
www.laperlelle.com

visit masha.org for more venues and trunk shows

san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS
Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj
Marianna Zajac — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Ulana Zynych	— 1-st Vice President
Anna Macielinski	— 2nd VP — Membership
Sophia Hewryk	— 3rd VP — Culture
Chrystyna Melnyk	— 4th VP — Public Relations
Mariya Andriyovych	— Recording Secretary
Daria Drozdovska	— Corresponding Secretary
Nadia Cwiach	— Treasurer
Roma Shuhan	— Financial Secretary
Vera Kushnir	— Member-at-Large
Irena Steckiv	— Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Irena Rudyk	— Social Welfare Chairwoman
Christine R. Shwed	— Education Chairwoman
Zoriana Haftkowskyj	— Arts and Museum Chairwoman
Maria Polanskyj	— Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
Olga Trytyak	— Archives Chairwoman
Orysia Tresznewsky	— Ecology/Women's Health Chairwoman
Roxolana Yarymowych	— Member-at-Large Chairwoman

REGIONAL COUNCILS

Lydia Jachnycky	— Detroit
Christine Chomyn-Izak	— Philadelphia
Slava Gerulak	— New York City
Zinnia Dzus-DeBole and Didi Butenko	— New York - North
Olha M. Lukiw	— New Jersey
Iwanna Shkarupa	— Ohio
Lubomyra Kalin	— Chicago
Zoryana Mishtal	— New England
Maria Cade	— New York — Central
Ulana Hlynsky	— Liaison for Branches-at-Large
Orysia Nazar Zynycz	— Acting Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Oxana Farion	— Chairwoman
Maria Tomorog	— Member
Renata Zajac	— Member
Tatiana Rishko	— Alternate
Halyna Keller	— Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

Tamara Stadnychenko — Editor "Our Life"
Lidia Slysh — Ukrainian-language editor

Канцелярія СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646 • Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

office@unwla.org

Office administrator — Olha Stasiuk
Office hours: T W Th — 11 a.m. to 7 p.m.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530 • E-mail: MariaPolanskyj@verizon.net
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:
222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

*Взори до вишивання з громади Горечі, пов. Чернівеці. Надіслала Орыся Зінич.
Patterns for embroidery from Horecha, Chernivtsie County. Contributed by Orysia Zynycz.*